

OMGEVINGSVERGUNNING

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen heeft op 27 juli 2016 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen voor de herbouw van twee bestaande vleeskuikenstallen, de nieuwbouw van twee vleeskuikenstallen, een werktuigenberging/opslag en een opslagloods en een weegbrug.

De aanvraag gaat over Van Echtenskanaal NZ 22 te Klazienaveen, kadastraal bekend gemeente Emmen, sectie AE, nummer 1940, 2040, 2041, 2228 en is bij ons geregistreerd onder zaak 65381-2016.

De aanvraag is ingediend door Van Westreenen B.V., Varsseveldseweg 65d, 7131 JA te Lichtenvoorde namens Harmes pluimvee B.V., Van Echtenskanaal NZ 22, 7891 TL te Klazienaveen.

Het college van burgemeester en wethouders, gelet op:

- dat de aanvraag is afgehandeld overeenkomstig de bepalingen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- dat de uitgebreide procedure als bedoeld in artikel 3.10 en verder van de Wabo is gevoerd;

besluit

Een omgevingsvergunning te verlenen voor de volgende activiteiten:

- het bouwen van een bouwwerk;
- het handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening;
- het veranderen van de inrichting (milieu);

overeenkomstig de bij dit besluit behorende bijlagen.

Emmen, 16 augustus 2017

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
namens dezen,
senior medewerker Vergunningen,

de heer J. Blaak

Deze brief is elektronisch gemaakt en daarom staat er geen handtekening onder.

INHOUDSOPGAVE BIJLAGEN

1. Beoordeling aanvraag en overwegingen.
2. Milieuhygiënische beoordeling van de aanvraag.
3. Voorschriften voor het onderdeel milieu.
4. Colofon Rechtsbeschermingsmogelijkheden.

Bijlage 1 – Beoordeling aanvraag en overwegingen

Omgevingsvergunning zaak 65381-2016

Gewaarmerkte stukken

De volgende documenten maken deel uit van de vergunning:

- 65381-2016:434159 Gewenste Situatie d.d. 25-07-2016 (bladnr. 1 van 1)
- 65381-2016:064404 Nieuwbouw Werktuigenberging - Gevels en Plattegrond d.d. 21-11-2015 (bladnr. 1 van 2)
- 65381-2016:318780 Nieuwbouw Werktuigenberging - Doorsnede A-A, Detail 1 t/m 4 d.d. 12-11-2015 (bladnr. 2 van 2)
- 65381-2016:734763 Herbouw 2 vleeskuikenstallen- Gevels en Doorsnede d.d. 10-03-2016 (bladnr. 1 van 3)
- 65381-2016:101538 Herbouw 2 vleeskuikenstallen - Plattegrond en Details d.d. 10-03-2016 (bladnr. 2 van 3)
- 65381-2016:660497 Herbouw 2 vleeskuikenstallen - Fundering/Riolering en Kapplan d.d. 10-03-2016 (bladnr. 3 van 3)
- 65381-2016:059966 Nieuwbouw 2 vleeskuikenstallen - Gevels d.d. 10-03-2016 (bladnr. 1 van 4)
- 65381-2016:467045 Nieuwbouw 2 vleeskuikenstallen - Plattegrond d.d. 10-03-2016 (bladnr. 2 van 4)
- 65381-2016:401682 Nieuwbouw 2 vleeskuikenstallen - Doorsnede en Details d.d. 10-03-2016 (bladnr. 3 van 4)
- 65381-2016:484960 Nieuwbouw 2 vleeskuikenstallen - Fundering/Riolering en Kapplan d.d. 10-03-2016 (bladnr. 4 van 4)
- 65381-2016:187356 Nieuwbouw Loods - Tekening met gevels, Plattegrond, Technische tekening (bestaand/nieuw) d.d. 01-12-2016 (bladnr. 3a)
- 65381-2016:475515 Nieuwbouw loods -Technische tekening (bestaand/nieuw) d.d. 01-12-2016 (bladnr. 3b)
- 65381-2016:269649 Statische berekening (loods) d.d. 17-11-2015
- 65381-2016:450718 Statische berekening (herbouw 2 pluimveestallen) d.d. 17-11-2015
- 65381-2016:041159 Statische berekening (nieuwbouw 2 pluimveestallen) d.d. 09-11-2015
- 65381-2016:990649 Aanvulling berekening d.d. 10-02-2016
- 65381-2016:579788 Statische berekening (loods) d.d. 07-09-2016
- 65381-2016:824848 Quicksan Natuurwaardenonderzoek d.d. 10-11-2015
- 65381-2016:544489 Verkennend archeologisch booronderzoek d.d. 11-11-2015
- 65381-2016:111997 Aanvraagformulier
- 65381-2016:269880 Advies- en onderzoeksrapport Brandveiligheid - gelijkwaardigheid d.d. 30-08-2015
- 65381-2016:066561 Milieueffectrapportage d.d. 12-12-2016 incl. de bijlagen
- 65381-2016:641050 Geuronderzoek mestverwerking d.d. 08-03-2017
- 65381-2016:813918 Addendum geuronderzoek mestverwerking d.d. 31-05-2017
- 65381-2016:096973 Situatietekening opvang/berging hemelwater d.d. 30-11-2016 ontvangen op d.d. 02-03-2017
- 65381-2016:027359 Plan voor de landschappelijke inpassing d.d. 09-11-2015
- 65381-2016:222932 Nota van beantwoording zienswijzen

Volledigheid

Wij hebben aan de hand van de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor) bekeken of de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van het bouwplan op de fysieke leefomgeving. Er is gebleken dat een aantal gegevens ontbrak. Op grond van artikel 4.5 lid 1 van de Awb is de gemachtigde op 18 november 2016 in de gelegenheid gesteld binnen 6 weken de aanvraag aan te vullen.

Wij hebben de aanvullende gegevens ontvangen op 19 december 2016. De aanvraag is met de aanvullende gegevens volledig en in behandeling genomen.
Hierdoor is de wettelijke procedure opgeschort met 31 dagen.

Overwegingen

Bij het nemen van het besluit hebben wij het volgende overwogen:

1. De activiteit ‘het bouwen van een bouwwerk’

Bij de toetsing van een aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit ‘het bouwen van een bouwwerk’ spelen de weigeringsgronden uit artikel 2.10 Wabo een rol. Indien geen van deze weigeringsgronden aanwezig is, moeten wij de gevraagde vergunning verlenen. Hieronder gaan wij nader in op de afzonderlijke weigeringsgronden:

a. Bouwbesluit 2012

U hebt voldoende aannemelijk gemaakt dat het project, na opvolging van de in deze beschikking nader genoemde voorschriften, voldoet aan de voorschriften van het Bouwbesluit 2012.

b. Bouwverordening

U hebt voldoende aannemelijk gemaakt dat het project voldoet aan de bepalingen van de Bouwverordening.

c. Vigerend bestemmingsplan

De locatie waar het project wordt uitgevoerd is gelegen in het bestemmingsplan ‘Klazienaveen’ en is voorzien van de bestemming ‘Agrarisch - Niet-grondgebonden 2 en Agrarisch met waarden - Grootschalige veenontginningen’ (artikel 7 en 8 van de planregels).

Het door u aangevraagde project is in strijd met de planregels.

Is een project in strijd met het bestemmingsplan, dan wordt op grond van artikel 2.10, lid 2 van de Wabo de aanvraag ook aangemerkt als een aanvraag voor de activiteit “handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening”. Een aanvraag wordt geweigerd als vergunningverlening met toepassing van artikel 2.12 van de Wabo niet mogelijk is.

d. Redelijke eisen van welstand

Het project is door de welstandcommissie getoetst aan de bepalingen van de welstandsnota van de gemeente Emmen. De commissie heeft op 6 juni 2016 positief geadviseerd. Wij nemen dit advies over. Het bouwplan voldoet aan redelijke eisen van welstand als bedoeld in artikel 2.10, eerste lid, onder d van de Wabo.

2. De activiteit ‘handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening’

Uw aanvraag is in strijd met het bestemmingsplan, omdat gebouwd wordt buiten het bouwvlak. Ook mag de staloppervlak ten hoogste de bestaande oppervlakte bedragen.

Wij hebben beoordeeld of wij een omgevingsvergunning voor de activiteit ‘handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening’ op grond van artikel 2.12 van de Wabo kunnen en willen verlenen.

De regels van het bestemmingsplan ‘Klazienaveen’ bieden geen binnenplanse afwijkingsmogelijkheid om medewerking te verlenen aan uw project. Ook artikel 4 van Bijlage II van het Bor biedt daarvoor geen mogelijkheid.

Uw project kan worden gerealiseerd als uw project niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. De motivering van ons besluit moet een goede ruimtelijke onderbouwing bevatten, als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3° van de Wabo.

Voor uw project is een ruimtelijke onderbouwing (bijlage bij dit besluit) opgesteld. Deze onderbouwing maakt deel uit van dit besluit. In deze ruimtelijke onderbouwing is aandacht besteed aan de relevante milieu- en omgevingsaspecten. De belangrijkste conclusie van de ruimtelijke onderbouwing is dat het aangevraagde project ruimtelijk en stedenbouwkundig aanvaardbaar is.

Verklaring van geen bedenkingen

Op grond van artikel 2.27, lid 1 van de Wabo en artikel 6.5, lid 1 van het Bor moeten wij een aanvraag voor de activiteit “handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening”, die uitsluitend vergunbaar is op grond van artikel 2.12, lid 1, onder 3° van de Wabo, voorleggen aan de gemeenteraad. De gemeenteraad geeft vervolgens aan of deze wel of geen bedenkingen heeft tegen het project.

De gemeenteraad kan, op grond van artikel 6.5, lid 3 van het Bor, categorieën aanwijzen waarin een verklaring niet is vereist. De gemeenteraad heeft op 28 april 2011 besloten tot het aanwijzen van categorieën van gevallen waarin een verklaring niet is vereist. Deze lijst is later aangevuld door de gemeenteraad, waaronder op de categorie het vergroten van een agrarisch bouwperceel en staloppervlakte. Het onderhavige project behoort tot een aangewezen categorie, waardoor in dit geval geen verklaring nodig is.

Terinzagelegging

Het ontwerpbesluit heeft ter inzage gelegen van 16 juni 2017 tot en met 28 juli 2017. Er zijn 2 zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbesluit. In de bijlage Nota van beantwoording zienswijzen zijn de zienswijzen samengevat en zijn per onderwerp behandeld en beantwoord.

Voorwaarden

De onderstaande onderdelen uit de omgevingsvergunning moeten voldoen aan (de daarbij genoemde artikelen uit) het Bouwbesluit en/of de Bouwverordening.

1. De landschappelijke inpassing moet worden uitgevoerd en in stand worden gehouden zoals het bij deze omgevingsvergunning behorende plan voor de landschappelijke inpassing, behoudens de opvang/ berging hemelwater. Deze moet worden uitgevoerd conform de situatietekening d.d. 30-11-2016 ontvangen op d.d. 02-03-2017;

Constructie

2. De constructie tekeningen van de staalconstructie en fundering, inclusief wapening;

Brandtechnisch

3. Door de afstand van 5 meter tussen de gebouwen wordt voldaan aan de 60 minuten wdbdo. Tussen de gebouwen zijn de verwarmingsinstallatie geplaatst. Hierdoor wordt hier ter plaatse niet meer voldaan aan de eis van 60 minuten. Door de installatie te koppelen en te zorgen dat er tussen de installatie en tussen de installatie en het gebouw waaraan deze niet is gekoppeld een brandwerende scheiding aan te brengen van 60 minuten kan worden voldaan aan de eis van 60 minuten wdbdo;

Archeologie

4. Op basis van de resultaten van het booronderzoek kunnen in twee delen van het plangebied (zie bijlage 3 van het archeologisch onderzoek) archeologische resten niet worden uitgesloten. Wanneer deze zones in de ontwikkeling van het plangebied niet ontzien kunnen worden kunnen eventueel aanwezig archeologische resten verloren gaan en is vervolgonderzoek noodzakelijk. Gezien de aard van de resten die verwacht kunnen worden is een vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk. Voor het vervolgonderzoek dient overlegd te worden met de gemeentelijke archeoloog;

Van de voorwaarden 2 en 3 dient de vergunninghouder ten minste 4 weken voor aanvang van de uitvoering van het betreffende onderdeel de daarbij behorende gegevens te overleggen ter nadere goedkeuring.

Indien uit de gegevens niet of onvoldoende blijkt dat wordt voldaan aan de betreffende voorschriften, krijgt u daarover binnen 3 weken na indiening schriftelijk bericht.
U kunt starten met de werkzaamheden van het betreffende onderdeel na de inwerkingtreding van deze vergunning en als wij de nader ingediende stukken goedgekeurd hebben en u daarvan schriftelijk bericht heeft ontvangen.

Wij willen u tevens wijzen op het volgende:

- Verlenen van de omgevingsvergunning aan u betekent niet dat u inbreuk kunt maken op rechten van derden (buren, anderen). U dient, los van de omgevingsvergunning, de rechten van derden, op grond van het Burgerlijk Wetboek, te respecteren;
- De juiste plaats van het bouwwerk moet worden bepaald in overleg met team Toezicht (afdeling Vergunningen Toezicht en Handhaving);
- U kunt kenbaar maken dat u een bouwwerk wenst aan te sluiten op de gemeentelijke riolering via een digitaal aanvraagformulier. Hierin staan de voorwaarden waaronder een aansluiting wordt verkregen. Het aanvraagformulier kunt u digitaal downloaden op het digitale loket van www.emmen.nl.

3. De activiteit ‘verandering van de inrichting (milieu)’

Gegevens aanvrager

Op 27 juli 2016 hebben wij een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ontvangen. Het betreft een verzoek van Van Westreenen BV, Varsseveldseweg 65d te Lichtenvoorde namens Harmes Pluimvee BV, Van Echtenkanaal NZ 22 te Klazienaveen. De aanvraag heeft betrekking op het veranderen en het veranderen van de werking van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, lid 1 aanhef en onder e Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), met inachtneming van artikel 2.6 (revisievergunning).

Projectbeschrijving

In de beoogde bedrijfsopzet worden er zes emissiearme stallen voor het houden vleeskuikens gerealiseerd voor het houden van maximaal 248.500 vleeskuikens. Daarnaast wordt een installatie gerealiseerd voor het drogen en verbranden van kippenmest en voor het verwarmen van de stallen.

Procedure (uitgebreid) en zienswijze

De besluitvormingsprocedure is uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en paragraaf 3.3 van de Wabo (de uitgebreide voorbereidingsprocedure). In het kader van de procedure is getoetst aan artikel 2.14 van de Wabo.

Volledigheid van de aanvraag

De aanvraag bestaat uit de volgende onderdelen;

- Aanvraagformulier, versie 2016.03 met nummer 2251629;
- “MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (BESLUIT-mer) Harmes Pluimvee BV, Van Echtenkanaal NZ 2 KLAZIENAVEEN”, Van Westreenen, 12 december 2016 (versie 4), inclusief bijlagen;
- Beschrijvende “Aanvraag Omgevingsvergunning, Harmes Pluimvee BV Van Echtenkanaal NZ 22 KLAZIENAVEEN”, Van Westreenen BV, ongedateerd;
- Brief aanvullende gegevens, Van Westreenen BV, 12 december 2016 met kenmerk BW/1426;

In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager op 29 november 2016 in de gelegenheid gesteld de aanvraag aan te vullen. Wij hebben de aanvullende gegevens ontvangen op 9 januari 2017. Na ontvangst van de aanvullende gegevens hebben wij de aanvraag getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving. De aanvraag is dan ook in behandeling genomen. De termijn voor het nemen van het besluit is opgeschort tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld. In dit geval is de termijn voor het nemen van het besluit opgeschort met 6 weken.

Huidige vergunningssituatie

Voor de inrichting zijn eerder de onderstaande vergunningen en/of ontheffingen verleend dan wel meldingen geaccepteerd:

SOORT VERGUNNING	DATUM	ONDERWERP
Revisievergunning*	5 november 2003	Revisie en tevens uitbreiding van de inrichting
Melding Activiteitenbesluit	29 september 2014	Voor het oprichten van een hout- en strokachel

De hierboven genoemde vergunningen waar een * bij staat, zijn volgens de Invoeringswet Wabo gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning voor onbepaalde tijd.

Bevoegd gezag

De inrichting is getoetst aan het Besluit omgevingsrecht (Bor), bijlage I, en valt onder de beschrijving van de volgende categorieën:

- categorie 1.1; Inrichtingen waar een of meer elektromotoren aanwezig zijn met een vermogen of een gezamenlijk vermogen groter dan 1,5 kW, met dien verstande, dat bij de berekening van het gezamenlijk vermogen een elektromotor met een vermogen van 0,25 kW of minder buiten beschouwing blijft;
- categorie 7.1; inrichtingen voor het bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van dierlijke of overige organische meststoffen
- categorie 8.1; inrichtingen voor het kweken, fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren; - categorie 9.1 inrichtingen voor het vervaardigen, bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van voedingsmiddelen voor dieren of grondstoffen daarvoor

Op grond hiervan en artikel 2.4 van de Wabo is de gemeente het bevoegd gezag.

Advies, aanwijzing door minister, verklaring van geen bedenkingen (vvgb)

In de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw), die tot 1 januari 2017 van kracht was, was opgenomen dat deze wet aanhaakte bij de Wabo wanneer een activiteit plaatsvond in of om een Natura 2000-gebied en/of beschermde natuurmonument en deze activiteit de kwaliteit van de habitats en de habitats van soorten verslechterde. Wanneer het aanhaken van toepassing was, moest het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning de aanvraag doorsturen naar het bevoegd gezag voor de Natuurbeschermingswet (Gedeputeerde Staten van de provincie) met het verzoek om een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) af te geven. De aanvrager van de omgevingsvergunning was zelf verantwoordelijk om vooraf na te gaan of een activiteit invloed heeft op Natura 2000-gebieden en/of beschermde natuurmonumenten.

Het vragen van een vvgb was niet nodig (aanhaken was niet van toepassing) wanneer al toestemming op basis van de Nbw was verkregen (Nbw-vergunning is verleend) of gevraagd op het tijdstip waarop de aanvraag voor een omgevingsvergunning was aangevraagd. Voor de onderhavige verandering is op 25 april 2016 vergunning verleend ex artikel 19d van de Natuurbeschermingswet; daarom was er geen sprake van aanhaken.

Bij de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017, is de Natuurbeschermingswet 1998 ingetrokken. In de Wet natuurbescherming (Wnb) is de zogenoemde aanhaakplicht niet opgenomen.

Krachtens artikel 9.4 Wnb gelden vergunningen ex artikel 19d Natuurbeschermingswet 1998 als vergunningen als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid Wnb.

Activiteitenbesluit milieubeheer

De inrichting waarvoor vergunning is aangevraagd, wordt aangemerkt als een type C-inrichting. Binnen het bedrijf van Harmes Pluimvee B.V. vinden de volgende activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit:

- de afvoer van hemelwater;
- het in werking hebben van een houtkachel;
- het opslaan van goederen;
- het opslaan van vaste mest in de stallen;
- het houden van vleeskuikens;
- het houden van melkvee met bijbehorend jongvee

Voor de aangevraagde activiteiten houdt dit in dat - voor zover deze betrekking hebben op de genoemde (deel)activiteiten - moet worden voldaan aan de volgende artikelen uit het Activiteitenbesluit (en de bijbehorende Activiteitenregeling):

- paragraaf 3.1.3: lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
- paragraaf 3.2.1: het in werking hebben van een stookinstallatie, niet zijnde een grote stookinstallatie;
- paragraaf 3.4.3: opslaan en overslaan van goederen;
- paragraaf 3.4.5: opslaan van agrarische bedrijfsstoffen;
- paragraaf 3.5.8: het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven (met uitzondering van de artikelen 3.113 tot en met 3.121).

De voorschriften van de bij het Activiteitenbesluit behorende Regeling zijn eveneens van toepassing voor zover dit uit de activiteiten voortvloeit. Gezien de rechtstreekse werking van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling kunnen in de vergunning geen voorschriften worden opgenomen die betrekking hebben op daarin geregelde activiteiten en aspecten, tenzij het Activiteitenbesluit of de bijbehorende Activiteitenregeling de mogelijkheid biedt tot het stellen van maatwerkvoorschriften.

De vergunningaanvraag geldt als de op grond van het Activiteitenbesluit benodigde melding voor bovengenoemde activiteiten. De betreffende voorschriften van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling gelden van rechtswege. Dit houdt in dat er geen voorafgaande beschikking van het bevoegd gezag voor nodig is. Er dient aan de voorschriften te worden voldaan ongeacht hetgeen verder in deze vergunning is opgenomen. De betreffende voorschriften kunnen worden geraadpleegd via de internetsite <https://www.aimonline.nl>.

MER

De voorgenomen activiteit valt onder categorie 14 van de C-lijst van het Besluit milieueffectrapportage waarvoor een MER-plicht geldt. Op grond van de Wm heeft aanvrager de voorgenomen activiteit op 29 februari 2016 bij ons aangemeld door middel van een melding. Daarbij is tevens verzocht om een advies over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER

Vanwege het feit dat daartoe raadpleging van adviseurs en bestuursorganen (Wm, art 7.27 tweede lid) noodzakelijk is, hebben wij besloten om de termijn waarbinnen wij het advies inzake de reikwijdte en het detailniveau moeten uitbrengen, te verlengen met 6 weken (Wm, 7.27 zevende lid) Dit is door ons op 12 april 2016 kenbaar gemaakt aan aanvrager.

Wij hebben de melding op 12 april 2016 doorgestuurd aan de adviseurs en bestuursorganen die betrokken zijn bij de voorbereiding van het besluit op de voorliggende aanvraag en hen verzocht om binnen twee weken een advies ter zake aan ons te verstrekken.

Gelijktijdig hebben wij de melding ook doorgestuurd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage met een gelijkloidend verzoek.

Tevens hebben wij de melding op 22 april gepubliceerd in een regionaal dagblad. De melding heeft vervolgens gedurende twee weken ter inzage gelegen, namelijk van 22 april 2016 tot en met 6 mei 2016 in het gemeentehuis te Emmen.

Wij hebben het advies voor de reikwijdte en het detailniveau van het MER, waarin de ingekomen adviezen zijn verwerkt, (deze zijn door ons integraal overgenomen) op 6 juni 2016 vastgesteld en aan aanvrager verzonden.

Op 27 juli 2016 heeft aanvrager het MER met de aanvraag bij ons ingediend.

Wij hebben geoordeeld (Wm, art.7.28 eerste lid onder b) dat het MER voldoende uitwerking geeft aan het advies voor de reikwijdte en het detailniveau van het MER en geen evidente onjuistheden bevat.

Wij hebben het MER en de aanvraag om vergunning op grond van de Wabo vervolgens op 6 september 2016 doorgestuurd aan de adviseurs en bestuursorganen die betrokken zijn bij de voorbereiding van het besluit op de voorliggende aanvraag en hen verzocht om binnen zes weken een advies ter zake aan ons te verstrekken.

Voorts hebben wij het MER en de aanvraag om vergunning op grond van de Wabo op 6 september 2016 ook doorgestuurd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage met een gelijkloidend verzoek.

Overwegingen bij het MER

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft op 9 november 2016 een advies uitgebracht over de inhoud van het MER. De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER ontbreekt. De Commissie adviseert verder het volgende:

- Zoals ook in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor dit MER is aangegeven dient aandacht te worden besteed aan het effect van het voornemen op het watersysteem. Met name dient in

het onderhavige MER in te worden gegaan op de hemelwaterberging. Deze informatie ontbreekt in het MER.

- De bijdragen van de mestdroging en de mestverbranding aan de geurbelasting zijn in het MER onderbelicht gebleven. Daardoor ontbreekt een volledig beeld van de geurbelasting van de omgeving.
- De Commissie constateert dat de informatie in het MER over de toe te passen ventilatiesystemen niet eenduidig is. Dat is van invloed op de berekeningen van de belasting van de omgeving met onder meer geur, ammoniak en fijnstof.

Adviezen en coordinatie

Ten behoeve van deze aanvraag zijn geen adviezen van wettelijk aangewezen adviseurs benodigd. Nog is sprake van coördinatie op grond van Waterwet.

Wij hebben het MER beoordeeld en merken daarover, aanvullend op de hiervoor reeds door ons verwoorde reacties naar aanleiding van de ingekomen adviezen, het volgende op:

- De cumulatie van geur in relatie met het verbranden van kippenmest op de locatie moet beter in beeld worden gebracht.
- In hoofdstuk 3 van de notitie wordt gevraagd om bij de beschrijving van het proces om te komen tot mestverbranding nader in te gaan op de verspreiding van HCL, zware metalen, fosfaat, etc. Verder wordt gevraagd om te omschrijven in welke afwenteling op andere milieucompartimenten plaatsvindt en op welke wijze het initiatief bijdraagt aan een duurzame ontwikkeling. In de MER wordt op deze vragen niet ingegaan.
- In hoofdstuk 4 van de notitie vraagt onder het kopje luchtkwaliteit om een kwantitatieve uiteenzetting van de gevolgen die het bedrijf en de mestverbranding in het bijzonder heeft op de luchtkwaliteit. Deze vragen zijn in zijn geheel niet behandeld voor de onderdelen stikstof, HCL, zware metalen en fosfaat.

Op 10 november 2016 hebben wij onze opmerkingen en de opmerkingen van de commissie MER, gezamenlijk behandeld met de ontvankelijkheidsbeoordeling als gevolg van de aanvraag om omgevingsvergunning, kenbaar gemaakt aan de initiatiefnemer. Naar aanleiding van deze opmerkingen hebben wij op 14 december 2016 aanvullende gegevens ontvangen en is het MER gewijzigd aangeleverd. Na deze verandering kunnen wij instemmen met het MER, uitzondering is dat het geurrapport, niet de juiste uitgangspunten heeft ten aanzien van het onderdeel cumulatie. Er is echter wel voldoende informatie aanwezig om een oordeel te vellen hieromtrent. In het hoofdstuk "geurhinder", verderop in de vergunning wordt dit nader behandeld.

Evaluatie

Wij zijn als bevoegd gezag verplicht een evaluatie-onderzoek uit te voeren. Het evaluatie-onderzoek dient zich te richten op de werkelijk als gevolg van de vergunde activiteit opgetreden milieugevolgen en de in het MER als leemten in kennis aangemerkte aspecten (Wm.art. 7.39).

De MER-evaluatie zal in ieder geval (niet limitatief) betrekking hebben op de aspecten geur- en luchtemissie (hoofdstuk 6 van de voorschriften) op grond van het Besluit milieujaarverslaglegging dient vergunninghouder één maal per jaar verslag te doen van de zorg voor het milieu in de vorm van een Milieujaarverslag (MJV). In hoofdstuk 6 van de voorschriften hebben wij de elementen en gegevens opgenomen die ten minste benodigd zijn om de evaluatie te kunnen uitvoeren en de bijdrage die de initiatiefnemer moet leveren. Op grond van de in deze voorschriften opgenomen termijnen achten wij het redelijk dat wij twee jaar na het oprichten van de inrichting verslag doen van het onderzoek naar de werkelijke milieu-effecten (Wm. art. 7.41).

Adviezen en coordinatie

Ten behoeve van deze aanvraag zijn geen adviezen van wettelijk aangewezen adviseurs benodigd. Nog is sprake van coördinatie op grond van Waterwet.

Ongewone voorvallen

Er is geen meldingsplicht opgenomen ten aanzien van ongewone voorvallen omdat deze voorvallen, inclusief gevallen waarbij sprake is van het optreden van bodemverontreiniging, op grond van artikel 17.2 van de Wet milieubeheer al moeten worden gemeld bij burgemeester en wethouders.

Bijlage 2 - Milieuhygiënische beoordeling Omgevingsvergunning zaak 65381-2016

Inleiding

De aanvraag heeft betrekking op het veranderen en het veranderen van de werking van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, lid 1 aanhef en onder e Wabo, met inachtneming van artikel 2.6 (revisievergunning). De Wabo omschrijft in artikel 2.14 het milieu hygiënische toetsingskader van de aanvraag. Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden.

Toetsing oprichten, veranderen of revisie

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij:

- de aspecten genoemd in artikel 2.14, lid 1 onder a van de Wabo betrokken;
- met de aspecten genoemd in artikel 2.14, lid 1 onder b van de Wabo rekening gehouden;
- de aspecten genoemd in artikel 2.14, lid 1 onder c van de Wabo in acht genomen.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe, waarbij wij ons beperken tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

Algemeen

Het algemeen toetsingskader van de Wabo voor het verbinden van voorschriften aan de vergunning is vastgelegd in artikel 2.22, tweede lid van de Wabo. Op grond van artikel 2.22, tweede lid van de Wabo worden aan een omgevingsvergunning de voorschriften verbonden die nodig zijn met het oog op het belang dat voor de betrokken activiteit is aangegeven in het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2.10 tot en met 2.20.

Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende 'beste beschikbare technieken' (BBT) worden toegepast. In artikel 9.2 van de Ministeriële Regeling Omgevingsrecht (MOR) zijn de documenten aangewezen, waarmee het bevoegd gezag bij de bepaling van beste beschikbare technieken (BBT) in het kader van de vergunningverlening rekening moet houden.

De MOR, laatstelijk gewijzigd per 1 oktober 2013, bevat in de bijlage een overzicht van de Nederlandse documenten over BBT. Deze bijlage bevat een lijst van in Nederland toegepaste richtlijnen die kunnen worden aangemerkt als een adequate en actuele invulling van BBT en waarmee door vergunningverleners bij het bepalen van BBT rekening moet worden gehouden.

Voor inrichtingen met IPPC-installaties (waartoe dit bedrijf wordt gerekend, zie paragraaf 'ÍPPC-installatie'), zal met deze richtlijnen rekening moeten worden gehouden in aanvulling op of als nadere uitwerking van de voor die inrichtingen van toepassing zijnde BREF's.

Bij de vaststelling van BBT voor de onderhavige inrichting, is rekening gehouden met genoemde BBT-documenten. Hieronder is per milieuaspect aangegeven welke BBT-informatiedocumenten als toetsingskader zijn gebruikt, welke gevolgen de inrichting heeft voor het milieu, welke maatregelen en voorzieningen zijn getroffen of zullen worden getroffen om de nadelige milieugevolgen zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken, en welke voorschriften aan de vergunning zijn verbonden waardoor toepassing wordt gegeven aan artikel 2.22, tweede lid van de Wabo.

Dieraantallen en stalsystemen

Op basis van de geldende vergunning mogen de volgende aantallen dieren worden gehouden (naast het aantal dieren zijn ook de ammoniakemissie, de geuremissie en de fijnstofemissie weergegeven):

Stal	RAV code	Diercategorie, huisvestingssysteem	Aantal dieren	NH ₃ emissie factor (kg/dierplaats/jr)
B	E 5.100	Vleeskuikens overige huisvesting	30.000	0,080
C	E 5.100	Vleeskuikens overige huisvesting	30.000	0,080
D	E 5.100	Vleeskuikens overige huisvesting	30.000	0,080
E	E5.5	Vleeskuikens (BWL 2011.11.V2)	33.500	0,045
			123.500	

Stal	Totaal NH ₃ emissie (kg/jr)	Geuremissiefactor (aantal dieren/ouE/s)	Totaal geuremissie (ouE/s)	Fijn stofemissiefactor (gr. PM ₁₀ /dierplaats/jr)	Totaal fijnstofemissie (gr. PM ₁₀ /jr)
C	2.400	0,33	9.900	22	660.000
D	2.400	0,33	9.900	22	660.000
E	2.400	0,33	9.900	22	660.000
F	2.680	0,33	11.055	22	737.000
	7.468		40.755		2.17.000

Voor de volgende dieren wordt vergunning aangevraagd (naast het aantal dieren zijn ook de ammoniakemissie, de geuremissie en de fijn stofemissie weergegeven):

Stal	RAV code	Diercategorie, huisvestingssysteem	Aantal dieren	NH ₃ emissie factor (kg/dierplaats/jr)
B	E5.11+ E7.6	Vleeskuikens (BWL 2010.13.V5+BWL 2011.02.V2)	31.000	0,021
C	E5.11+ E7.6	Vleeskuikens (BWL 2010.13.V5+BWL 2011.02.V2)	31.000	0,021
D	E5.11+ E7.7	Vleeskuikens (BWL 2010.13.V5+BWL 2012.03.V2)	30.000	0,021
E	E5.5	Vleeskuikens (BWL 2011.11.V2)	33.500	0,045
F	E5.11+ E7.6	Vleeskuikens (BWL 2010.13.V5+BWL 2011.02.V2)	61.500	0,021
G	E5.11+ E7.6	Vleeskuikens (BWL 2010.13.V5+BWL 2011.02.V2)	61.500	0,021
TOTAAL			248.500	

Stal	Totaal NH ₃ emissie (kg/jr)	Geuremissiefactor (aantal dieren/ouE/s)	Totaal geuremissie (ouE/s)	Fijn stofemissiefactor (gr. PM ₁₀ /dierplaats/jr)	Totaal fijnstofemissie (gr. PM ₁₀ /jr)
B	651	0,33	10.230	15	465.000
C	651	0,33	10.230	15	465.000
D	630	0,33	9.900	15	450.000
E	1.507,5	0,33	11.055	22	737.000
F	1.291,5	0,33	20.295	19	1.168.500
G	1.291,5	0,33	20.295	19	1.168.500
	6.022,5		82.005		4.454.000

IPPC-installatie

Vanaf 1 januari 2013 is de Europese richtlijn industriële emissies (RIE) in de Nederlandse milieuwetgeving geïmplementeerd (richtlijn 2010/75/EU, PbEU L334). De RIE geeft milieueisen voor de installaties die genoemd staan in de bij de richtlijn behorende bijlage I. Wanneer een installatie daar genoemd is, spreken we van een IPPC-installatie. Voor veehouderijen vallen de volgende installaties onder de werking van de RIE:

- meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee;
- meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens (van meer dan 30 kg) of
- meer dan 750 plaatsen voor zeugen.

De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, heeft betrekking op de realisatie van een bedrijf met 248.500 dierplaatsen voor vleeskuikens. Hiermee wordt de ondergrenswaarde van 40.000 plaatsen voor pluimvee overschreden waardoor de installatie moet worden aangemerkt als een IPPC-installatie. Het toetsingskader wordt gevormd door de betreffende artikelen van de Wabo, het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Regeling omgevingsrecht (Mor) waarin de RIE-richtlijn is geïmplementeerd. Dit toetsingskader houdt in dat alle dierenverblijven moeten voldoen aan de eis van het toepassen van de Beste Beschikbare Technieken (BBT). Rekening houdend met de technische kenmerken en de geografische ligging van de inrichting en de plaatselijke milieuomstandigheden kan het nodig zijn om voorschriften te stellen die niet met toepassing van de BBT kunnen worden gerealiseerd. Als dit het geval is moeten emissie reducerende technieken worden toegepast die verder gaan dan de BBT.

Bij het bepalen van wat de beste beschikbare technieken zijn voor een IPPC-installatie, moeten wij rekening houden met de BBT-conclusies. Deze documenten geven een overzicht van de beschikbare milieutechnieken en wijzen de technieken aan die de beste milieuprestaties leveren en daarnaast economisch en technisch haalbaar zijn.

De procedure tot vaststelling en bekendmaking van BBT-conclusies vindt op Europees niveau plaats. Gedurende de periode dat nog geen (nieuwe) BBT-conclusies via die procedure zijn vastgesteld, gelden de BBT-conclusies, die voor 1 januari 2013 vermeld stonden in de bijlage bij het Mor. Dit zijn onder andere de Europese referentiedocumenten (BREF-documenten). Deze BBT-conclusies worden via internet bekend gemaakt, totdat deze zijn vervangen door actuele conclusies. Voor de nieuwe BBT-conclusies zorgt de Europese Commissie zelf voor publicatie op internet.

Bij het nemen van deze beschikking hebben wij rekening gehouden het Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs (BREF Intensieve pluimvee- en varkenshouderij), waarin driejaarlijks de BBT wordt beschreven. Voor de landbouwsector vertaalt zich dit weer in aspecten, die hieronder worden toegelicht:

Goede landbouwpraktijken in de intensieve varkens- en pluimveehouderij

Dit aspect vertaalt zich in de zin van een verplichte boekhouding, waarin onder meer water- en energieverbruik, hoeveelheid veevoer en de hoeveelheid afval en meststoffen worden bijgehouden, maar ook logboeken en noodplannen. De registratieverplichting voor veevoer en mest in het kader van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet is voldoende om aan de eisen van de BREF te voldoen. In het kader van een milieuvergunning wordt op basis van de Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven rekening gehouden met registratie van water- en energieverbruik en het geproduceerde afval. Dit is in de voorschriften opgenomen.

Voerstrategieën voor pluimvee en varkens

De uitstoot van mineralen uit mest, waar dit aspect betrekking op heeft, is geïmplementeerd in het mestbeleid en behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets.

Huisvestingssystemen

In de BREF zijn voor wat betreft de diercategorieën waarvoor voldoende bewezen technieken zijn ontwikkeld huisvestingssystemen beschreven welke voldoen aan het criterium BBT. De passende maatregelen tegen verontreiniging zijn voor de vergunninghouder hierbij niet alleen op het gebruik van de stallen van toepassing, maar ook op de kosten, bouwwijze, ontwerp, onderhoud en ontmanteling ervan. Hierbij spelen de emissies van ammoniak, geur, stof en geluid een rol, maar ook het energieverbruik en het afvalwater zijn afwegingscriteria.

In onderhavige situatie wordt bij de vleeskuikens een emissiearm huisvesting- en stalsysteem toegepast. In de stallen B, C, D, F en G worden de systemen BWL 2010.13.V5 toegepast, in stal E BWL 2011.11.V2, daarnaast worden m.u.v. stal E alle stallen voorzien van additionele techniek om de uitstoot van fijnstof te beperken. Hiertoe wordt extra een warmtewisselaar toegepast (BWL 2011.02.V4 en BWL 2012.03.V2).

Uit de beoordeling onder het kopje 'Beste Beschikbare Technieken (BBT)' blijkt dat de toegepaste emissiearme (huisvestings)systemen voldoen aan het criterium dat het toepassen van de BBT vereist.

Water in de varkens- en pluimveehouderij

In de BREF worden een aantal waterbesparende maatregelen beschreven. Het gaat hierbij om gebruik van hogedrukreinigers welke zuiniger zijn bij het schoonspuiten van stallen, het regelmatig controleren van de drinkwaterinstallatie, het bijhouden van het verbruik en het opsporen en repareren van lekkages. Ter zake zijn voorschriften opgenomen

Energie in de varkens- en pluimveehouderij

In de BREF worden enkele aspecten als isolatiewaarden in stallen, ventilatiewijzen en verlichting beschreven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen.

Opslag van varkens- en pluimveemest op bedrijfsniveau

Voor de opslag van mest wordt onderscheid gemaakt in vaste en vloeibare mest. Voor de vloeibare mest geldt dat deze in een afgedekte opslag moet worden bewaard (bijv. mestbassin of mestkelder). Voor de vaste mestopslagen geldt dat deze op een dichte vloer moet worden opgeslagen met afdekking dan wel percolaatopvang. Waar van toepassing gelden de voorschriften van het Activiteitenbesluit.

Behandeling van varkens- en pluimveemest op bedrijfsniveau

Het mestbe-/verwerken is geen verplichting vanuit de BREF, maar wanneer deze op bedrijfsniveau worden toegepast kunnen hieraan eisen worden gesteld. Mestbe-/verwerken is aangevraagd en maakt onderdeel uit van deze vergunning. In de BREF worden een aantal voorbeelden gegeven van mestbe- en verkeringstechnieken. Hieronder wordt mede verstaan het verbranden van vleeskuikensmest op boerderijschaal. In de BREF is eveneens beschreven onder welke voorwaarden mestbe- en verwerking kan worden aangemerkt als BBT. Deze beschrijving is niet limitatief en onder voorwaarden kunnen andere technieken worden aangemerkt als BBT.

In het onderhavige geval wordt alle vrijkomende mest na elke ronde uit de stallen verwijderd en wordt het opgeslagen in gebouw I in afwachting op verdere behandeling. De opslag vindt plaats in twee containers met een totale hoeveelheid van 500 m³. Vervolgens wordt de mest vanuit de containers ingevoerd in een drooginstallatie. Dit betreft een in pandig opgestelde banddroger, die het droge stof gehalte van de mest verhoogd tot < 85%. De banddroger heeft een capaciteit van 14.000 m³/uur waarmee circa 320 kilogram natte mest/uur kan worden gedroogd. Binnen de inrichting komt jaarlijks, maximaal 2.300 ton natte mest vrij.

De vrijkomende droge mest wordt voor een groot deel gebruikt voor het opwekken van energie in een nieuw te bouwen, experimentele mestverbrandingsinstallatie. Deze installatie zal jaarlijks circa 1.200 ton droge kippenmest verbranden. Met behulp van deze verbranding wordt water verwarmd. Dit water wordt in een buffertank opgeslagen voordat het wordt gebruikt voor het verwarmen van de stallen. Als gevolg hiervan zal binnen de inrichting geen aardgas meer gebruikt worden. De restwarmte die overblijft na het verwarmen van het water wordt benut in de banddroger. De mest die wordt ingezet in de verbrandingsinstallatie wordt buiten de inrichting afgezet als meststof op de landbouwgronden.

Mestverwerking in de vorm van droging en verbranding beschouwen wij als BBT omdat deze verkeringsmethode tegemoet komt aan de doelstelling die ingevolge de BREF impliciet worden gesteld aan mestbe- en verwerking. Deze doelstelling volgt uit tabel 2 In heel Nederland is een nutriënten overschot aanwezig, in verband hiermee is het in de pluimveesector gebruikelijk om de pluimveemest af te voeren naar de verbrandingsinstallatie in Moerdijk. Volledige afzetting als meststof binnen de landbouw is hierdoor niet haalbaar. Afvoer van de meststoffen naar buiten de inrichting (Moerdijk) levert in het kader van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging bezwaren op, omdat dit veel extra vrachtverkeer veroorzaakt en de inzet van biomassa als vervanger voor fossiele brandstoffen wordt tegengegaan. In dit kader wegen wij expliciet af dat vanwege het verbranden van de kippenmest op boerderijschaal geen verplaatsing van milieuproblemen voorkomt omdat de uitstoot van stoffen door de inzet van emissie reducerende technieken tot een minimum wordt beperkt.

Het uitrijden van varkens- en pluimveemest

Zoals bij de voerstrategieën is aangegeven, heeft dit aspect betrekking op het mestbeleid en heeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets. Het uitrijden van mest is een aspect dat, in beperkte mate, buiten de inrichting plaatsvindt.

Bij het bepalen van de plaatselijke milieumomstandigheden in relatie tot de ammoniak-, geur-, stof- en geluidemissie dient bekeken te worden of als gevolg van de oprichting, uitbreiden of wijzigen van de installatie, er sprake is van een 'belangrijke verontreiniging' welke negatieve en/of significante gevolgen voor de omgeving kan hebben.

Wet Ammoniak en veehouderij

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) bevat bijzondere regels voor de gevolgen van ammoniakemissie uit bij veehouderijen behorende dierenverblijven. De wijze waarop de ammoniakemissie uit de dierenverblijven bij een veehouderij moet worden berekend is opgenomen in de bij deze wet behorende ministeriële regeling; de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav).

Samen met de emissie-eisen die op grond van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting) aan de huisvesting van dieren worden gesteld, vormt de Wav het wettelijke instrumentarium voor het aspect ammoniak. Indien de inrichting een IPPC-installatie betreft worden in dit kader ook nog verdergaande eisen gesteld. Deze eisen komen voort uit de Europese richtlijn industriële emissies (RIE) die in de Nederlandse milieuwetgeving geïmplementeerd zijn.

Voor de gevolgen voor het milieu die veroorzaakt worden door directe opname uit de lucht van ammoniak door bomen en planten is de Wav niet van toepassing.

De Wav is een op emissie gerichte benadering van de ammoniakproblematiek. Bij de beoordeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning is de ligging ten opzichte van zeer kwetsbare gebieden van belang. Een vergunning moet in principe worden geweigerd indien een dierenverblijf geheel of gedeeltelijk is gelegen in een zeer kwetsbaar gebied, dan wel binnen een zone van 250 meter rond een zodanig gebied ((artikel 4 (oprichting veehouderij)) en artikel 6 ((verandering veehouderij) Wav)).

Als zeer kwetsbare gebieden worden aangemerkt gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur (EHS) en onmiddellijk voorafgaand aan het vervallen van de Interimwet ammoniak en veehouderij (Iav) als voor verzuring gevoelig werden aangemerkt.

Provinciale staten van provincie Drenthe hebben op 10 november 2010 deze zeer kwetsbare gebieden vastgesteld.

De stallen liggen niet binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied. Voor deze inrichting geldt geen beperking met betrekking tot het ammoniakplafond, voor zover dit de emissie van ammoniak uit dierenverblijven en de invloed daarvan op zeer kwetsbare gebieden betreft. Vanwege de ligging van het bedrijf buiten een 250 meter zone van een zeer kwetsbaar gebied wordt voldaan aan het gestelde in de Wav. Vanwege de ammoniakemissie uit de dierenverblijven is geen reden aanwezig voor het weigeren van de gevraagde vergunning.

Beste Beschikbare Technieken (BBT)

Getoetst is aan de eis om de voor de inrichting in aanmerking komende Beste Beschikbare Technieken (BBT) toe te passen. Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen zijn maximale emissiewaarden opgenomen in het Besluit emissiearme huisvestingssystemen voor landbouwhuisdieren (Besluit emissiearme huisvesting). Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Dit is bevestigd in de 'Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij' d.d. 30 juli 2007 (een uitgave van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu). De eisen in het Besluit emissiearme huisvesting zijn tot stand gekomen door rekening te houden met gegevens die het bevoegd gezag op grond van artikel 5.4 van het Besluit omgevingsrecht ook bij het vaststellen van BBT moet betrekken.

In het per 1 augustus 2015 in werking getreden Besluit emissiearme huisvesting is aangegeven dat ammoniakemissie uit huisvestingssystemen niet hoger mag zijn dan de daarvoor geldende maximale emissiewaarde. Voor de diercategorie vleeskuikens bedraagt deze maximale emissiewaarde genoemd in kolom A in bijlage 1 behorende bij het Besluit emissiearme huisvesting 0,045 kg NH₃ per dierplaats per jaar, in kolom B 0,035 kg NH₃ per dierplaats per jaar en in kolom C 0,024 kg NH₃ per dierplaats per jaar. In de stallen B, C, D, F en G wordt een huisvestingssysteem toegepast met een emissiefactor 0,021 kg NH₃/dierplaats/jaar en overschrijdt niet de maximale emissiewaarde. Voor de stallen B, C, D, F en G geldt kolom B. Het bestaande dierenverblijf stal E wordt niet vervangen waardoor deze stal moet voldoen aan de maximale emissiewaarde van kolom A (0,045 kg NH₃/dierplaats/jaar). Stal E voldoet hieraan.

Naast het toepassen van een emissiearmsysteem voor het onderdeel ammoniak worden de stallen voorzien van een additionele techniek voor de reductie van fijnstof door het toepassen van een warmtewisselaar. De uitstoot van fijnstof wordt daardoor met 31% gereduceerd. De uitvoering van de vleeskuikenstallen voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

Uit het bovenstaande kan worden opgemaakt dat in de aangevraagde situatie wordt voldaan aan het gestelde in het Besluit emissiearme huisvesting en daarom is er geen reden aanwezig voor het weigeren van de aanvraag op basis van artikel 2.14 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij

Als handreiking voor het bevoegd gezag bij voornoemde toetsing is de "Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij" opgesteld. Aan de hand hiervan kan worden bepaald of en in welke mate vanwege onder meer de lokale milieumomstandigheden bij IPPC-bedrijven strengere emissie-eisen in de vergunning moeten worden opgenomen dan de eisen die uit de toepassing van BBT voortvloeien.

De toetsing is alleen relevant wanneer het aantal te houden dieren toeneemt. In de gevraagde vergunning is sprake van een toename van het aantal dieren. De toetsing wordt hieronder verder uitgewerkt.

Centraal in de beleidslijn staat dat bij een emissie boven de 5.000 kg ammoniak strengere emissie-eisen dan BBT gelden. Het gaat dan alleen om IPPC-veehouderijen met een totale emissie van boven de 5.000 kg die uitbreiden in dieren, of door die uitbreiding boven de 5.000 kg ammoniak komen. Pas vanaf de 5.000 kg moeten dan voor de uitbreiding strengere emissie-eisen worden gesteld (>BBT). Boven de 10.000 kg ammoniak kunnen nog strengere emissiewaarden dan >BBT worden geëist (>>BBT), vergelijkbaar met een gecombineerde luchtwasser.

In de onderstaande tabel worden de emissiegrenswaarden voor vleeskuikens in kg/ NH₃/dierplaats/jaar weergegeven.

Rav	Diercategorie	Traditioneel	BBT	>BBT	>>BBT
E5	Vleeskuikens	0,08	0,045 (44%)	0,037 (54%)	0,012 (85%)

Het aantal dieren neemt toe met 125.000 vleeskuikens. De totale ammoniakemissie komt in de aangevraagde situatie op 6.022,5 kg/jaar. Hiermee is de aangevraagde ammoniakemissie boven de grens van 5.000 kg waardoor extra maatregelen voor reductie van de ammoniakemissie ten opzichte van BBT kan worden geëist. De aangevraagde stalsysteem hebben een emissiewaarde van 0,021 en 0,045 kg/NH₃/per dierplaats per jaar. Per saldo voldoen de aangevraagde stalsystemen aan BBT en ook aan de strengere >BBT waarde. Voor 215.000 dieren wordt immers een stalsysteem toegepast met een emissiewaarde van 0,021 kg/NH₃/per dierplaats per jaar, voor 33.500 dieren is de emissiewaarde hoger namelijk 0,045 kg/NH₃/per dierplaats per jaar, hierdoor is de emissie van de stalsystemen per saldo 0,024 kg/NH₃/per dierplaats per jaar. Het is daarom niet noodzakelijk om aanvullende BBT maatregelen ter verlagings van de ammoniakemissie voor te schrijven.

Toepassing emissiearm (huisvestigings)systeem

Ter vermindering van de ammoniakemissie wordt in elke stal een emissiearme huisvestingssysteem toegepast. Met het oog op de beoordeling van de emissie en het emissiearme huisvestingssysteem is bij de aanvraag een beschrijving van het huisvestingssysteem opgenomen. Bij de beoordeling van de uitvoering van het huisvestingssysteem in de stallen is gebruik gemaakt van de systeembeschrijving. In de stallen B, C, D, F en G wordt het systeem BWL 2010.13.V5 toegepast voor de reductie van ammoniak en in stal E BWL2011.11.V2. Daarnaast worden in de stallen B, C, D, F en G een systeem geïnstalleerd om de uitstoot van fijnstof tegen te gaan, voor de stallen B, C en D is dit het systeem BWL2012.03.V2 in de stallen F en G is dit BWL2011.02.V2.

In artikel 3.123 van het Activiteitenbesluit is opgenomen dat aan deze eisen moet worden voldaan. Doordat dit artikel een rechtstreekse werking heeft worden geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

Ammoniakemissie door het drogen van mest

Naast de emissie van het houden van vleeskuikens in de stallen, kan ammoniakemissie vrijkomen van het drogen van pluimveemest. Jaarlijks wordt binnen de inrichting 2.300 ton "natte kippenmest" gedroogd met behulp van een banddroger. De vrijkomende lucht wordt gereinigd in een meervoudige luchtwasser die de ammoniakemissie met 90% reduceert. Door de toepassing van de luchtwasser in combinatie met een inpandige opslag en verwerking wordt emissie van ammoniak zoveel mogelijk gereduceerd waardoor wij deze toepassing aanmerken als BBT

Directe schade door uitstoot ammoniak

Bij het verlenen van omgevingsvergunningen voor het onderdeel milieu kan mogelijke directe schade aan bossen en andere vegetaties door de uitstoot van ammoniak van belang zijn.

Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt het rapport Stallucht en Planten uit juli 1981, verder te noemen: rapport, van het Instituut Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO) hiervoor gehanteerd.

Blijkens dit rapport is onderzoek gedaan naar de mogelijke schade op planten en bomen als gevolg van de uitstoot van ammoniak uit stallen waarin dieren worden gehouden. Schade door de uitstoot van ammoniak kan zich in de praktijk voordoen bij intensieve kippen- en varkenshouderijen. Ter voorkoming van dergelijke schade blijkt dat een afstand van minimaal 50 meter tussen stallen en meer gevoelige planten en bomen, zoals coniferen, en een afstand van minimaal 25 meter tot minder gevoelige planten en bomen kan worden aangehouden.

Toetsing aan dit rapport is, blijkens de uitspraak in de casus EO3.98.0118, nog steeds conform de meest recente, algemeen aanvaarde milieutechnische inzichten.

Binnen 50 meter van het bedrijf liggen geen percelen waar gevoelige gewassen, zoals vermeld in het rapport, worden geteeld. Tevens zijn er binnen 25 meter van de inrichting geen minder gevoelige planten en bomen aanwezig. De inrichting voldoet aan de eisen die volgen uit het rapport, waardoor directe ammoniakschade geen reden kan zijn om de gevraagde vergunning te weigeren.

Geurhinder

De bedrijfsactiviteiten van Harmes Pluimvee BV, zijn over het algemeen geurrelevant. Het houden van pluimvee en het nuttig toepassen van de mest die geproduceerd wordt, brengen beide een zekere geuremissie met zich mee. Bij de aanvraag is een geuronderzoek gevoegd (Bijlage 30) die inzichtelijk maakt waar in de toekomst bij het bedrijf precies hoeveel geur vrijkomt en welke geurbelasting in de omgeving hiervan het gevolg zal zijn. Het geurrapport geeft ook aan welke maatregelen worden voorzien om de kans op geurhinder in de omgeving te minimaliseren. Centraal staat bijlage 30, de MER, Milieu Effect Rapportage Harmes Pluimvee BV, opgesteld door Van Westreenen Adviseurs, versie 4 van 12 december 2016.

De geuremissie en -immissie van de pluimveehouderij (vleeskuikens) en van de mestverwerkings-activiteiten (drogen en verbranden/energieopwekking) zijn zowel apart als gezamenlijk (cumulatief) in beeld gebracht. Dit heeft er mee te maken dat er ter beoordeling van de geursituatie twee verschillende wettelijke kaders van toepassing zijn en de beide activiteiten daarom primair gescheiden moeten worden getoetst. De pluimveehouderij dient apart beoordeeld te worden ingevolge de Wet geurhinder en veehouderijen (Wgv) en de mestverwerking apart ingevolge het Activiteitenbesluit (AB). Conform het advies van de Commissie MER wordt vervolgens ook de cumulatieve geursituatie van alle bedrijfsactiviteiten tezamen betrokken bij de overwegingen.

Voor de beoordeling van de geurbelasting door de veehouderij biedt de Wgv de kaders. Daarentegen vraagt het Activiteitenbesluit van het bevoegd gezag een afweging in de lokale situatie en biedt het bestuur daardoor ten aanzien van de mestverwerking de nodige beleidsvrijheid bij het vaststellen van het aanvaardbaar hinderniveau. De Handleiding geur van Infomil is daarbij beschikbaar als leidraad voor het bevoegd gezag.

Geurbronnen

De geurbronnen bij de veehouderij bestaan uit zes mestkuikenstallen met op iedere stal twee emissiepunten (uitzondering: Stal E met 1 emissiepunt). De stallen worden aangeduid met de letters B t/m G. De stallen B, C, D en E betreffen bestaande stallen, de stallen F en G worden nieuw gebouwd. Het aantal mestkuikens over deze stallen tezamen verdubbeld met de toevoeging van de nieuwe stallen van circa 123.500 naar circa 248.500 stuks per jaar.

De mestverwerking zal bestaan uit een mestdroger en een kippenmestverbrander voor energieopwekking. Er wordt alleen mest van eigen bedrijf in deze installaties verwerkt. De emissiepunten van beide installaties zijn:

- a. De uitlaat van de meertraps luchtwasser die de drooglucht van de mestdroger reinigt van stof, ammoniak en geur;
- b. De schoorsteen waarlangs het afgas van de verbrandingsinstallatie wordt afgevoerd nadat deze verbrandingslucht via een cycloon en een doekfilter is gereinigd van stof.

Tabel 6.1 zet de basiskenmerken op een rij voor de beoordeling van de in totaal acht aangevraagde geurbronnen.

Tabel 6.1 De geurbronnen van Harmes Pluimvee BV in de aangevraagde situatie

Bedrijfsonderdeel	Installatie/Stal	Hoogte emissiepunt (m)	Bronsterkte (Mj. ou _E /h) (ongewogen)
Pluimvee, vleeskuikens	Stal B (bestaand, herbouwd)	5,3	37
	Stal C (bestaand, herbouwd)	5,3	37
	Stal D (bestaand, aangepast)	4,8	36
	Stal E (bestaand, aangepast)	6,5	40
	Stal F (nieuw)	6,3	73
	Stal G (nieuw)	6,3	73
	Pluimvee Totaal		295

Mestverwerking	Mestdroger	3,0	7
	Mestverbranding	12,0	9
	Mestverwerking Totaal		16

Tabel 1 maakt duidelijk dat puur getalsmatig de mestverwerking een kleine nieuwe geurbron is vergeleken met de veehouderij. Zoals verwacht zorgen de nieuwe stallen F en G bij de pluimveehouderij voor een verdubbeling van de geuremissie afkomstig van de veehouderij.

Regelgeving en Geurbeleid

Zoals gezegd is er een verschil in wettelijk verplichte beoordeling voor de pluimveehouderij en die voor de mestverwerking. Leidend voor de pluimveehouderij is de normstelling die de Wgv geeft in artikel 3 van de wet, tenzij de gemeente, gebruikmakend van Wgv, art. 6, in een verordening anders heeft bepaald.

De normstelling van de Wgv is voor Klazienaveen als niet-concentratiegebied als volgt: de geursituatie rond een veehouderij is aanvaardbaar zolang de geurbelasting bij geurgevoelige objecten zoals woningen voldoet aan:

- a. Binnen de bebouwde kom $< 2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ als 98-percentiel;
- b. Buiten de bebouwde kom $< 8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ als 98-percentiel.

Met dien verstande dat de Wgv het bevoegd gezag verplicht rekening te houden met de reeds voor 2007 (datum vaststelling Wgv) aanwezige en vergunde bedrijfssituatie. Daardoor zijn ook geurbelastingen boven deze normen mogelijk omdat vergunde situaties moeten worden gerespecteerd. In dergelijke overbelaste situaties moeten maatregelen worden genomen maar mag 50% van de winst door maatregelen worden aangewend voor het mogelijk maken van groei van de activiteiten (Wgv art. 3, lid 4).

Voor het reguleren van geur bij (industriële) activiteiten zoals de mestverwerking staat het AB afdeling 2.3 Lucht en Geur, artikel 2.7a centraal. Om hier uitvoering aan te geven is gebruik gemaakt van de door de rijksoverheid (Infomil) uitgegeven Handleiding geur: bepaling van het aanvaardbaar hinderniveau van industrie en bedrijven. Geurhinder bij geurgevoelige objecten dient te worden voorkomen dan wel tot een aanvaardbaar niveau beperkt. Centraal daarin staat het uitgangspunt uit het rijksbeleid dat de mate van hinder die nog acceptabel is (ofwel het aanvaardbaar hinderniveau), wordt vastgesteld door het bevoegd gezag.

Dit betekent dat er landelijk geen geurnormen zijn voor geurrelevante activiteiten onder het AB. Voor het beoordelen van het onderdeel mestverwerking dient de gemeente als bevoegd gezag een eigen afweging te maken. Hiervoor kan zij wel te rade gaan bij de stappenplannen uit de Handleiding geur en het beleid dat andere overheden, zoals de provincies Overijssel en Groningen, voor zichzelf hebben vastgesteld.

Algemeen gangbaar is in ieder geval dat het te bepalen aanvaardbaar hinderniveau tot stand komt door:

- a. Toepassing van BBT om de potentiële hinder voor de omgeving tot een minimum te beperken. Maatregelen uit van toepassing zijnde BBT-documenten moeten zijn toegepast;
- b. Nieuwe hinder zoveel als mogelijk is voorkomen, zowel bij nieuwe initiatieven als bij bestaande bedrijven die uitbreiden. Er wordt daarvoor gewerkt met streef-, richt- en grenswaardes. In bestaande situaties moet er het liefst geen of anders zo min mogelijk geurbelasting voorkomen;
- c. De geurnorm of het beschermingsniveau te laten afhangen van de aard van het gebied waar geurgevoelige objecten zich bevinden. Hier wordt de werkwijze van de Wgv in gevolgd, er is doorgaans een onderscheid in mate van bescherming tussen stad of woonwijk en buitengebied;
- d. De aard van de geur of hedonische waarde van de geur die vrijkomt in de buitenlucht van invloed te laten zijn; In hun aard hinderlijker geuren worden strenger beoordeeld dan minder hinderlijke. Gebruikelijke toetsingswaarden kunnen daardoor wel een factor 10 uiteenlopen;
- e. De mogelijke invloed van piekmissies te betrekken bij de beoordeling van de kans op hinder in de toekomstige situatie. Naast de meest gebruikelijke toetswaarde van een geurconcentratie als 98-percentiel (maar 2% van de tijd mag het meer zijn) worden ook de 99,5- en de 99,9-percentiel van de bekende of verwachte geurbelasting voor beoordeling bekeken.

Uitwerking geurbeleid lokaal

Het volgende toetsingskader is vervolgens voor het bepalen van het lokale maatwerk in deze situatie afgeleid:

A. Beste Beschikbare Techniek

- Er is (kans op) geurhinder dus Harmes moet ten minste alle maatregelen treffen conform BBT; het gaat daarbij om zowel emissiereducerende maatregelen, liefst procesgeïntegreerd, als om een geurverspreiding bevorderende maatregelen;

B. De beschermingsniveaus

- er wordt bescherming geboden aan alle woningen, kantoren of andere als geurgevoelig aan te duiden verblijfslocaties in de omgeving van Harmes maar er wordt onderscheid gemaakt in beschermingsniveau naar het gebiedstype waar deze zich in bevinden;
- Conform de Wgv en de Handleiding geur wordt het hoge beschermingsniveau aangehouden voor de bebouwde kom van Klazienaveen. Daarbuiten geldt met een beperkt beschermingsniveau minder bescherming;

C. Geurtype (aard van de geur) en toetsingskader

- De geurbelasting van het pluimveebedrijf wordt beoordeeld conform de Wgv. Onderstaande beleidslijn is verder niet van toepassing op het pluimveebedrijf.
- Voor de keuze van het toetsingskader voor de mestverwerkingsactiviteiten wordt primair het geurbeleid van Overijssel gevolgd; de hedonische waarde wordt niet rechtstreeks gezien als toetswaarde maar indirect, via typering van een geur, toegepast voor bepaling +van toetswaarden;
- het voor Harmes aangehouden geurtype wordt, uit voorzorg, gezien als (standaard) 'hinderlijk'. Dit geurtype kan eventueel ook 'minder hinderlijk' blijken te zijn. Het bij de aanvraag gevoegde geurrapport biedt daar echter onvoldoende onderbouwing voor. Als voor de toepassing van het beleid te gebruiken hedonische waarden (ou_E/m^3) van de uitgestoten geur worden aangehouden: H-0,5 = 0,7, H-1 = 1,5 en H-2 = 4,5;
- het te hanteren toetsingskader bestaat uit een streef- en richtwaarde:
 - i. hoog beschermingsniveau: resp. 0,5 en 1,5 ou_E/m^3 als 98-percentiel;
 - ii. beperkt beschermingsniveau: resp. 1,5 en 5 ou_E/m^3 als 98-percentiel.
- het ter referentie geraadpleegde geurbeleid van Groningen levert vergelijkbare waarden op; er is geen aanleiding het beleid van Overijssel te nuanceren of er geen gebruik van te willen maken;

D. Omgang met streef- en richtwaarde

- Harmes wordt gezien als een bestaand bedrijf met nieuwe activiteiten, om nieuwe hinder te voorkomen wordt de mestverwerking primair getoetst aan de streefwaarde uit het toetsingskader;
- de geurbelasting op de bebouwde kom van Klazienaveen voldoet aan de 0,5 ou_E/m^3 als 98-percentiel of zoveel meer als toepassing van BBT niet anders mogelijk maakt tot een maximum van 1,5 ou_E/m^3 als 98-percentiel;
- de geurbelasting op de woningen buiten de bebouwde kom van Klazienaveen voldoet aan de 1,5 ou_E/m^3 als 98-percentiel of zoveel meer als toepassing van BBT niet anders mogelijk maakt tot een maximum van 5 ou_E/m^3 als 98-percentiel;
- in het geval van een (uitbreiding van een) bestaand bedrijf met een vergunde situatie kan de afweging zijn om geurbelastingen boven de richtwaarde toe te staan tot maximaal de grenswaarde voor hoog en beperkt beschermingsniveau van respectievelijk 5 en 15 ou_E/m^3 als 98-percentiel;

E. Invloed van piekemissies

- om rekening te houden met eventuele geurpieken als gevolg van fluctuerende of discontinue geuremissies, wordt er naast de 98-percentiel ook getoetst voor het 99,5- en het 99,9-percentiel. De toetsingswaarden van deze drie percentielen kennen een vaste verhouding tot elkaar van 1 : 2 : 4;
- er wordt getoetst aan de meest maatgevende waarde bij de 98-, 99,5- en de 99,9-percentiel, zijnde (bijvoorbeeld voor de richtwaarde):
 - i. richtwaarde, hoog beschermingsniveau: de 1,5, 3,0 en de 6 ou_E/m^3 ;
 - ii. richtwaarde, beperkt beschermingsniveau: resp. de 5, 10 en de 30 ou_E/m^3 .

Cumulatie

Bij de beoordeling van het geuraspect van de aanvraag zijn twee vormen van cumulatie aan de orde:

1. De cumulatie van de geurbelasting op de omgeving afkomstig van het pluimveebedrijf Harmes en de mestverwerkingsinstallaties op zijn bedrijfsterrein;
2. De cumulatie van de geurbelasting van het pluimveebedrijf Harmes met die van andere in de directe omgeving aanwezige veehouderijen.

Ad 1.: De mestverwerkingsactiviteiten behoren tot de inrichting van Harmes Pluimvee BV. Conform het advies van de MER-commissie maakt daarom de eerste vorm van cumulatie deel uit van het geurrapport (over de mestverwerking) bij de aanvraag. Welke toetsingswaarden voor de beoordeling van de cumulatieve geurbelasting worden gehanteerd, is een kwestie van maatwerk. De Handleiding geur geeft aan dat er geen landelijke richtlijnen voor het omgaan met cumulatie bestaan. De volgende beleidslijn wordt in het geval van Harmes Pluimvee gehanteerd:

- Cumulatie van de bijdragen aan de geurbelasting van het pluimveebedrijf en de mestverwerkingsactiviteiten door een verspreidingsberekening uit te voeren waarbij alle te onderscheiden bronnen worden ingevoerd met een naar hun toetsingskader (Wgv of AB) gewogen geuremissie;
- Deze cumulatieve, gewogen, geurbelasting van de aangevraagde activiteiten dient in ieder geval lager of gelijk te zijn aan de geurbelasting in de huidige vergunde situatie (van 2003);
- De inzet is cumulatief (gewogen) te voldoen aan de richtwaarden zoals hierboven genoemd onder D en E tenzij dit niet mogelijk blijkt gegeven de vergunde situatie van de veehouderij of niet mogelijk met toepassing van BBT.

Ad 2.: Toetsing van de tweede vorm aan cumulatie maakt onderdeel uit van de Wgv. In het MER-rapport (paragraaf 5.4.3) is deze voor Harmes van toepassing zijnde cumulatieve geursituatie afdoende beschreven en daarom wordt deze hier verder niet besproken. .

Maatregelen/BBT

De toetsing van de aangevraagde geursituatie start met een beoordeling van de voorgenomen maatregelen. De aanvraag bevat de volgende als geurreducerend beschreven maatregelen:

Vleeskuikenstallen

- Aanpassing ventilatie in alle vier bestaande stallen (stalaanduiding B, C, D en E) naar lengteventilatie met verticale uitblaas in de nok met verhoogde afgassnelheid;
- Installeren van warmtewisselaars in de twee nieuw te bouwen stallen (F en G) en twee van de vier bestaande stallen (B en C) ter optimalisering van de luchthuishouding

Mestverwerking

- Reinigen afgassen mestdroger in twee stappen, een chemische wasser met nageschakeld een biologische reiniging (biofilter);
- Plaatsen van 12m hoge schoorsteen voor afvoer afgassen mestverbranding na behandeling in een cycloon en doekenfilter (primaair bedoeld voor afvangen stofdeeltjes).

Dit pakket geurmaatregelen voldoet aan BBT. Daarvoor is het voor de stallen getoetst aan het Besluit huisvesting en de BBT-conclusies Intensieve Veehouderijen, en voor de mestverwerking aan de Rgv en aan de Bref Afvalbehandeling (nuttige toepassing reststoffen).

De huidige en toekomstige geursituatie

Een geursituatie wordt standaard in beeld gebracht door een verspreidingsberekening uit te voeren met de geïnventariseerde bronnen en hun geuremissies en zo de geurbelasting te bepalen die zij bij geurgevoelige objecten in de omgeving veroorzaken. Die geurgevoelige objecten bestaan in het geval van Harmes uit voornamelijk woningen gelegen op afstanden vanaf 140 meter van het bedrijf. Er is in de rapporten bij de aanvraag gekeken naar de geurbelasting bij een lijst van in totaal 35 objecten. Die lijst is in afstemming met de gemeente tot stand gekomen en bevat 25 objecten die een hoge bescherming genieten omdat ze binnen de bebouwde kom zijn gelegen, en 10 te beschermen objecten buiten de bebouwde kom.

De resultaten van de in de aanvraag opgenomen geurverspreidingsberekeningen zijn in de tabellen 6.2, 6.3 en 6.4 samengevat. NB.: zowel voor objecten binnen de bebouwde kom als daarbuiten wordt gemakshalve volstaan met het presenteren van de resultaten voor de zwaarst belaste objecten in de omgeving. Voor het volledige beeld over alle 35 toetslocaties wordt verwezen naar het MER en de geurrapporten bij de aanvraag. Onder de tabellen volgt een bespreking van deze resultaten en de vaststelling in hoeverre van een aanvaardbare situatie kan worden gesproken.

Geurbelasting door veehouderij

Toetsing van de geurbelasting aan geurnormen en geurbeleid vindt primair gescheiden plaats voor enerzijds de veehouderij (stalemissies) en anderzijds de mestverwerking (emissie droger en verbranding). Allereerst wordt hier met tabel 6.2 de geursituatie rond sec de veehouderij getoond.

Tabel 6.2: De geurbelasting van Harmes Pluimvee BV te Klazienaveen op strategische locaties in de omgeving, als gevolg van geurbronnen die vallen onder de Wgv. (getallen in geurconcentraties (ou_E/m^3) als 98-percentiel)

Type omgeving	Geurgevoelig object	Toetswaarde	Geurbelasting Vergund (vergunning 2003)	Geurbelasting Aangevraagd	Verbetering / voldoet aan Wgv
Bebouwde kom	Langestraat 17	2,0	5,7	3,6	Ja / Ja
	Van Echtenskanaal NZ 30	2,0	4,6	3,1	Ja / Ja
	Verl. Bladderswijk WZ 4	2,0	3,7	2,7	Ja / Ja
Buitengebied	Langestraat 12a	8,0	12,7	6,3	Ja / Ja
	Langestraat 12b	8,0	15,0	6,7	Ja / Ja
	Van Echtenskanaal NZ 12	8,0	9,0	4,2	Ja / Ja

De berekeningsresultaten laten zien dat er in de omgeving van Harmes in de bestaande situatie (vergunning 2003) sprake is van een overbelaste situatie. Op de zwaarst belaste toetspunten liggen de geurbelastingen als gevolg van de vleeskuiken-stallen, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, boven de normen van de Wgv, vastgesteld in 2007. Deels komt dat door het in 2003 vergunde type stalventilatie (niet optimale verspreiding). Daarnaast speelt de bijstelling in de geur-emissiefactor voor mestkuikens (+38%) die vorig jaar zomer in de regelgeving is doorgevoerd ook een rol. Deze bijstelling is doorgevoerd om rekening te houden met het cyclische karakter van stalbezetting én geuruitstoot van vleeskuiken-stallen.

Er wordt met de aangevraagde situatie, voor dat deel wat onder de Wgv valt (vleeskuikenstallen), op alle toetspunten voldaan aan de eisen die de Wgv stelt. Dat betekent dat er met de aanvraag sprake is van een duidelijke verbetering in de geursituatie. Dat geldt vooral bij de te beschermen woningen/objecten *buiten* de bebouwde kom want daar komt de aangevraagde geurbelasting uit op niveaus onder de grenswaarden van de Wgv. In de aangevraagde situatie blijft er binnen de bebouwde kom daarentegen, ondanks de significante verbetering, sprake van een overbelaste situatie. Voor de nabijgelegen woningen van de kern Klazienaveen geldt dat er een geurbelasting boven de geurnorm uit de Wgv blijft. Toch wordt er aan de Wgv voldaan omdat de combinatie van maatregelen in de bestaande situatie en uitbreiding van de capaciteit binnen de 50%-regel uit de Wgv valt (Wgv artikel 6). Zie voor de onderbouwing daarvan de tabel op bladzijde 72 van de MER.

Geurbelasting mestverwerking

De aanvraag bevat een tweetal nieuwe mestverwerkingsactiviteiten die niet onder het regime van de Wgv vallen en daarom getoetst worden volgens het Activiteitenbesluit. De geurbelasting die het drogen en verbranden van de van eigen pluimveebedrijf afkomstige kippenmest met zich meebrengt, is ook in een apart geuronderzoek beschreven. Dit geuronderzoek (Buro Blauw, rapport BL2017.8411.01-VO1, 8 maart 2017 met addendum rapport BL2017.8529.01-VO1, 31 mei 2017) leidt, met de aangevraagde installaties en (geurreducerende) voorzieningen, tot een geurbelasting van de omgeving zoals gegeven in tabel 6.3.

Tabel 6.3: De geurbelasting van Harmes Pluimvee BV te Klazienaveen op strategische locaties in de omgeving, als gevolg van alleen de geurbronnen van de mestverwerkingsinstallatie, (getallen in geurconcentraties (ou_E/m^3) als 98-percentiel)

Type omgeving	Geurgevoelig object	Toetswaarden (streefwaarde - richtwaarde)	Geurbelasting Mestverwerking Aangevraagd	Voldoet aan Richtwaarde
Bebouwde kom	Langestraat 17	0,15 – 0,5	0,34	Ja
	Van Echtskanaal NZ 30	0,15 – 0,5	0,27	Ja
	Verl. Bladderswijk WZ 4	0,15 – 0,5	0,22	Ja
Buitengebied	Langestraat 12a	0,5 – 1,5	0,88	Ja
	Langestraat 12b	0,5 – 1,5	0,96	Ja
	Van Echtskanaal NZ 12	0,5 – 1,5	0,49	Ja

Op alle toetspunten blijkt ruim te worden voldaan aan de richtwaarde uit het gehanteerde geurbeleid. De bijdrage van de mestverwerking met de getroffen voorzieningen is beperkt te noemen. Wel worden bij de meest nabijgelegen woningen de streefwaarden overschreden. Dat betekent dat te verwachten is dat de mestverwerking in de omgeving wel eens waarneembaar zal zijn maar dat kans op enige hinder door specifiek de mestverwerking klein is.

Geurbelasting cumulatief

Mede op advies van de Commissie MER, is de aangevraagde geursituatie ook beoordeeld op de cumulatieve geurbelasting als gevolg van de vleeskuikenstallen en mestverwerking tezamen. Die berekening is, vanwege het verschillend toetsingskader voor beide activiteiten, uitgevoerd door de diverse geurbronnen gewogen naar hun respectievelijke toetsingskader mee te nemen.

Het resultaat van deze cumulatieve berekening wordt gegeven in tabel 6.4. Het MER is hiervoor overigens niet gehanteerd omdat na de publicatiedatum van 12 december 2016 nog wezenlijke veranderingen zijn doorgevoerd in de beschrijving van de geursituatie rond de mestverwerking, zie rapporten Buro Blauw.

De aangevraagde cumulatieve situatie wordt vergeleken met de gewogen geurbelasting in de huidige vergunde situatie en afgezet tegen de richt- en grenswaarde van het beleid voor industriële activiteiten. De grenswaarde is aan deze toetsing toegevoegd omdat het hier om de cumulatiesituatie gaat rond een bestaand pluimveebedrijf.

Tabel 6.4: De cumulatieve geurbelasting van Harmes Pluimvee BV te Klazienaveen op strategische locaties in de omgeving, als gevolg van de geurbronnen van de mestverwerking en de veehouderij gezamenlijk op basis van naar het toetsingskader gewogen emissies. (getallen in geurconcentraties (ou_E/m^3) als 98-percentiel)

Type omgeving	Geurgevoelig object	Toetswaarde (richtwaarde - grenswaarde)	Geurbelasting Mestverwerking / Vleeskuikens *)	Geurbelasting Huidig / Aanvraag cumulatief *) (**)	Verbetering / voldoet aan grenswaarde
Bebouwde kom	Langestraat 17	0,5 – 1,5	0,34 / 2,7	4,3 / 2,9	Ja / Nee
	Van Echtenskanaal NZ 30	0,5 – 1,5	0,27 / 2,3	3,5 / 2,5	Ja / Nee
	Verl. Bladderswijk WZ 4	0,5 – 1,5	0,22 / 2,0	2,8 / 2,1	Ja / Nee
Buitengebied	Langestraat 12a	1,5 – 5	0,88 / 3,9	7,9 / 4,6	Ja / Ja
	Langestraat 12b	1,5 – 5	0,96 / 4,2	9,4 / 4,9	Ja / Ja
	Van Echtenskanaal NZ 12	1,5 – 5	0,49 / 2,6	5,6 / 2,9	Ja / Ja

*) deze geurbelastingen betreffen gewogen geurbelastingen; deze zijn berekend door geurbronnen gewogen naar het verschil in grenswaarde van het op hen van toepassing zijnde toetsingskader in de berekeningen mee te nemen (stalemissies voor de bebouwde kom * 1,5/2, stalemissies voor buitengebied * 5/8, mestverwerking 1 op 1)

Als de aangevraagde geurbelasting van mestverwerking en de pluimveestallen gewogen naast elkaar worden gezet, wordt duidelijk dat de stallen ook relatief, 'gewogen', de grootste bijdrage aan de geurbelasting van de omgeving hebben. Voor de bebouwde kom bedraagt de bijdrage van de mestverwerking slechts circa een tiende van die van de vleeskuikenstallen, voor het buitengebied is dat een vijfde tot een kwart..

Tabel 6.4 laat verder zien dat de aangevraagde cumulatieve geurbelasting van stallen en mestverwerking samen lager uitvalt dan de (gewogen) huidige geurbelasting van het pluimveebedrijf alleen. De aanvraag zorgt met andere woorden, door de manier waarop de uitbreiding pluimvee en de mestverwerking als nieuwe activiteiten worden aangevraagd, ook cumulatief bekeken voor een netto verbetering van de geursituatie. De cumulatieve geurbelasting komt in de woonomgeving op de dichtbij gelegen woningen wel uit boven de grenswaarde. Er blijft in een deel van de nabije omgeving van Harnes dus sprake van een overbelaste situatie . Dat betekent dat, refererend aan de in het MER opgenomen beoordeling van het RIVM van (cumulatieve) geurhinder, voor de aangevraagde situatie cumulatief bekeken gesproken kan worden van een matige tot redelijk goede milieukwaliteit.

Conclusies over aangevraagde geursituatie

De volgende conclusies kunnen ten aanzien van geur over de aangevraagde situatie worden getrokken:

1. Het in de aanvraag opgenomen pakket maatregelen zorgt ervoor dat de uitbreiding van de inrichting tot een afname in plaats van een toename van de geurbelasting op de omgeving leidt;
2. Het aandeel van de nieuwe activiteit Mestverwerking is daarbij beperkt ten opzichte van wat de vleeskuikenstallen aan de geurbelasting bijdragen; Het toevoegen van de Mestverwerking als bron is voor de geursituatie geen belemmering;
3. Er blijft voor de bebouwde kom, ondanks de bereikte verbetering, door de bijdrage van de bestaande en nieuwe stallen samen sprake van een overbelaste geursituatie maar dat is toegestaan volgens de Wgv doordat minder dan 50% van de 'winst' door maatregelen wordt gebruikt voor groei van het pluimveebedrijf;
4. De geursituatie in het buitengebied wordt met de plannen het meest verbeterd; er is bij de te beschermen geurgevoelige objecten in het buitengebied niet langer sprake meer van een overbelaste situatie.

Toelichting op de voorschriften

Tot slot volgt een bespreking van de voorschriften, ter toelichting van de wijze waarop bovenstaande overwegingen hebben geleid tot de in dit besluit opgenomen geurvoorschriften.

De geurvoorschriften zijn gerubriceerd naar vijf categorieën

1. Geuremissie en -immissie
2. Onderzoek geur
3. Maatregelen geur
4. Monitoring geursituatie en aanpak bij hinder

De eerste set aan voorschriften reguleert dat er niet meer geurbronnen mogen zijn dan in de aanvraag beschreven staan en dat de aard en omvang van de geuruitstoot uit deze bronnen beperkt blijft tot dat op basis waarvan de beoordeling voor deze beschikking is gedaan. Vervolgens bepaalt de tweede set aan voorschriften dat vergunningnemer die aard en omvang van de emissies bij het verlenen van de vergunning eenmalig met metingen moet aantonen (opleveringsonderzoek).

Onder het kopje 'Maatregelen Geur' staan die voorschriften die erop toezien dat alle in de aanvraag opgenomen maatregelen worden getroffen en adequaat onderhouden zodat de geuremissie van de activiteiten blijvend tot een minimum beperkt wordt. Vergunningnemer dient daarvoor ook de bedrijfsvoering, in de vorm van werkinstructies en dergelijke, op orde te hebben. Mocht er onverhoopt toch (structureel) hinder optreden waarvoor, dan kan eventueel het bedrijf verplicht worden gericht onderzoek te doen naar oorzaken van en mogelijk te nemen maatregelen tegen de geconstateerde overlast

Bodem

De bodembedreigende activiteiten van onderhavige inrichting kunnen worden beschouwd als reguliere activiteiten van een veehouderijbedrijf.

Het betreffen activiteiten die periodiek maar niet frequent nodig zijn en met naleving van voorschriften en gedragsregels de kwaliteit van de bodem niet in relevante mate nadelig zullen beïnvloeden. Gezien de ontwikkelingen in de jurisprudentie, waarin is uitgesproken dat voor veehouderijen onvoldoende reden is om daarnaast een nulsituatie- en eindsituatiebodemonderzoek te eisen, zijn deze niet in de vergunningvoorschriften opgenomen.

Afdeling 2.4 van het Activiteitenbesluit heeft betrekking op het aspect bodem en is van toepassing op inrichtingen type A, inrichtingen type B en inrichtingen type C, waartoe een IPPC-installatie behoort, alsmede inrichtingen type C, waartoe geen IPPC-installatie behoort, voor zover het activiteiten betreft waarop hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit van toepassing is.

In Afdeling 2.4 van het Activiteitenbesluit en Afdeling 2.1 van de Activiteitenregeling zijn voorschriften opgenomen die betrekking hebben op:

- signaleren van bodemverontreiniging;
- nulsituatieonderzoek bij oprichting van inrichtingen;
- eindsituatieonderzoek na beëindigen van bodembedreigende activiteiten;
- middelvoorschriften voor bodembeschermende
- maatregelen; middelvoorschriften voor bodembeschermende voorzieningen;
- maatwerk voor aanvaardbaar bodemrisico;
- de verplichting tot het bewaren van documenten.

Over deze onderwerpen worden in de vergunning dus geen voorschriften opgenomen in geval van een IPPC-inrichting en voor bodembedreigende activiteiten die zijn genoemd in hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit bij de andere inrichtingen type C.

Agrarisch afvalwater

Tijdens het reinigen van de stallen komt een afvalwaterstroom vrij. Het (reinigings-)afvalwater wordt met behulp van schrobputten opgevangen in een verzamelput. Na bezinking in deze put wordt het afvalwater doorgepompt in het gemeentelijk riool. Huishoudelijk afvalwater van de bedrijfswoning, hygiënesluis en kantine worden rechtstreeks geloosd op de gemeentelijke riolering. Het niet verontreinigd hemelwater afkomstig van gebouwen en het erf wordt geloosd in een gebufferde opvang waarna het kan infiltreren in de bodem

Uit beoordeling van de aanvraag blijkt dat er ten aanzien van het te lozen afvalwater door het bedrijf voldoende maatregelen en voorzieningen zijn getroffen. In de vergunning zullen specifieke voorschriften voor het te lozen afvalwater worden gesteld.

Gezondheid

Het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten is een aspect dat primair zijn regeling vindt in andere wetgeving. Daarnaast blijft in het kader van verlening van een vergunning krachtens de omgevingsvergunning ruimte voor een aanvullende toets. Het rapport "Veehouderij en gezondheid omwonenden", kenmerk 2015 - 0058, van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu van 5 juli 2016 (hierna: VGO), bewijst dat veehouderijen effect hebben op de gezondheid. Aangezien het VGO-onderzoek is uitgevoerd in het zuiden van Nederland zijn de resultaten van het onderzoek niet zondermeer te generaliseren voor het hele land (zie ABRS 12 oktober 2016, 201509405/1/R4).

Het VGO wees overigens uit dat infecties met ziekteverwekkers zoals hepatitis E-virus of dragerschap van bepaalde antibiotica-resistente bacteriën niet vaker voorkomen bij mensen die in de buurt van een veehouderij wonen. Bovendien wijst het onderzoek uit dat een rol voor bepaalde zoönosen zoals psittacose (papegaaizenziekte) of vogelgriep onwaarschijnlijk is.

Bij een uitbraak van een dierziekte moeten de regels van de overheid worden opgevolgd zoals het verbod op aan- of afvoer van dieren en afvoeren van mest. Deze maatregelen zijn er op gericht om zo veel mogelijk risico's en gevolgen te beperken. Van het bedrijf kan worden verlangd dat men er alles aan doet om de dieren gezond te houden en om besmetting tegen te gaan.

Uit het rapport 'Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij' blijkt dat overschrijding van de door de gezondheidsraad aanbevolen adviesgrenswaarde van 30 EU/m³ endotoxinen mogelijk is. Hoewel uit onderzoek blijkt dat risico's voor de volksgezondheid niet zijn uitgesloten, is er momenteel echter (nog) geen sprake van door de overheid vastgesteld beleid, in de vorm van vastgestelde normen of grenzen, op basis waarvan extra voorwaarden dienen te worden gesteld of de vergunning dient te worden geweigerd. Dit betekent dat wij geen mogelijkheid hebben om het bedrijf te verplichten tot verdere maatregelen dan die het bedrijf overeenkomstig de aanvraag reeds neemt.

Afvalstoffen

In of krachtens hoofdstuk 10 'Afvalstoffen' van de Wet milieubeheer zijn algemene regels gesteld met betrekking tot het doelmatig en het op een milieu hygiënisch verantwoorde wijze bewaren, scheiden en ontdoen van afvalstoffen. Om nadere invulling te geven aan deze algemene regels kunnen in de vergunning voorschriften worden opgenomen met betrekking tot dit aspect.

Een andere belangrijk toetsingsdocument is het Landelijk afvalbeheerplan 2009-2021 (LAP) dat op grond van artikel 10.3 Wet milieubeheer is vastgesteld. In het LAP zijn de hoofdlijnen van het beleid vastgelegd voor het beheer van afvalstoffen. Een belangrijk uitgangspunt is dat bedrijven verplicht zijn alle afvalcomponenten te scheiden, gescheiden te houden, en gescheiden af te geven, tenzij dat redelijkerwijs niet van hen kan worden gevergd. Hierbij geldt dat ongeacht de bedrijfssituatie de afvalcomponenten gevaarlijk afval, papier en karton altijd gescheiden dienen te worden.

In de inrichting komt in beperkte mate bedrijfsafval vrij. In het voorschriftenpakket zijn voorschriften opgenomen betreffende de wijze van opslag en afvoer van (gevaarlijke) afvalstoffen. Afgifte van gevaarlijke afvalstoffen dient plaats te vinden overeenkomstig de bepalingen van de Regeling Europese afvalstoffenwetgeving (EURAL). Dit betekent dat gevaarlijke stoffen alleen mogen worden afgegeven aan een erkende verwerker.

Externe veiligheid

Bij Harmes Pluimvee B.V. zijn geen gevaarlijke stoffen of brandbare stoffen met hoge vuurbelasting en/of toxische verbrandingsproducten aanwezig; ook is geen sprake van een gasdrukmeet- en regelstation met een gastoevoer > 20 inch. Daarom is bij dit bedrijf niet te verwachten dat gevaarlijke stoffen vrijkomen. Het aspect externe veiligheid is voor deze inrichting niet relevant en daarom zijn in deze vergunning geen specifieke voorschriften opgenomen.

Gevaarlijke stoffen

Uit de aanvraag blijkt dat de volgende gevaarlijke stoffen worden opgeslagen:

- Ontsmettingsmiddel en bestrijdingsmiddelen,
- dieselolie,
- gevaarlijke afvalstoffen,
- afgewerkte olie,
- motorolie,
- smeervet,

Om de risico's als gevolg van de opslag van gevaarlijke stoffen te beperken is bij de beoordeling van de aangevraagde activiteiten gebruik gemaakt van richtlijn nr. 15 in de "Publicatiereeks gevaarlijke stoffen" (PGS 15). Deze richtlijn stelt regels aan de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen. Voor de risicobeoordeling van de opslag van brandbare vloeistof in een bovengrondse tank is gebruik gemaakt van de PGS 30 "Vloeibare brandstoffen: bovengrondse tankinstallaties en afleverinstallaties".

- *Opslag gasolie in bovengrondse opslagtank*

De activiteit het opslaan van gasolie in een bovengrondse opslagtank is opgenomen in paragraaf 3.4.9 van het Activiteitenbesluit. De voorschriften uit het besluit zijn rechtstreeks van toepassing op deze activiteit. Er worden daarom geen voorschriften in de vergunning opgenomen voor deze activiteit.

- *Opslag gewasbeschermingsmiddelen en biociden*

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden is geregeld in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. De zorgplicht op basis van artikel 2a van deze wet omvat tevens de opslag van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, welke opslag tot 400 kg is uitgezonderd van de PGS 15:2016

De opslag van de overige gevaarlijke stoffen is getoetst aan de PGS 15:2016. Uit de aanvraag blijkt dat de opslag van deze stoffen beperkt blijft tot de werkvoorraad, dan wel onder de drempelwaarden blijft zoals genoemd in tabel 1.2, paragraaf 1.3 van de PGS 15:2016. De werkvoorraad dient verantwoord onder de aan de vergunning verbonden voorschriften te worden opgeslagen, doch valt niet onder de PGS 15:2016. Indien grotere hoeveelheden worden opgeslagen dient te worden voldaan aan de PGS 15:2016. In de voorschriften zijn enkele algemene regels voor de opslag van gevaarlijke stoffen opgenomen en de van toepassing zijnde regels uit de genoemde PGS richtlijnen opgenomen.

- *Sproeien gewasbeschermingsmiddelen*

Voor het aanmaken en vullen van apparatuur voor het sproeien van gewasbeschermingsmiddelen, biociden of bladmeststoffen zijn een aantal voorschriften in paragraaf 3.5.5 van het Activiteitenbesluit opgenomen. De voorschriften uit het besluit zijn rechtstreeks van toepassing op deze activiteit. Er worden daarom geen voorschriften in de vergunning opgenomen voor deze activiteit.

- *Telen van gewassen in de open lucht*

Onder paragraaf 3.5.3 van het Activiteitenbesluit zijn voorschriften opgenomen voor het telen van gewassen in de open lucht. De voorschriften hebben betrekking op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij de teelt van gewassen op de akkers. Deze voorschriften zijn rechtstreeks werkend. Er zijn daarom voor deze activiteit geen voorschriften aan deze beschikking toegevoegd.

Brandveiligheid

Voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen zijn vastgelegd in het Bouwbesluit 2012 en de brandbeveiligingsverordening (hierna BBV). In het besluit zijn onder andere voorschriften opgenomen over de aanwezigheid, de controle en het onderhoud van mobiele brandblustoestellen.

Ten aanzien van de opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen is in het Bouwbesluit een algemene functionele eis opgenomen, die inhoudt dat die opslag zodanig moet geschieden dat geen onveilige situatie ontstaat voor percelen, die zijn gelegen naast het perceel waar de opslag plaatsvindt. Dit besluit is rechtstreeks van toepassing en daarom zijn ook geen voorschriften opgenomen in deze vergunning.

In de omgevingsvergunning worden alleen voorschriften gesteld voor zover het gaat om de opslag van gevaarlijke stoffen die bij brand ook milieugevaarlijk zijn. De rest van de brandveiligheidsaspecten wordt geregeld in bovengenoemde regelgeving. Er zijn geen extra voorschriften opgenomen ten aanzien van het veiligheidsaspect omdat dit voldoende wordt geregeld via het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Geluid

De geluidsbelasting als gevolg van de inrichting (directe hinder) is getoetst aan de 'Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (VROM, 1998)', verder te noemen de 'Handreiking'. De Handreiking is opgesteld als hulpmiddel bij het voorkomen en beperken van hinder door industrielawaai.

Omdat de gemeente Emmen nog geen beleid ten aanzien van industrielawaai heeft vastgesteld is bij het opstellen van de geluidsgrenswaarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau aansluiting gezocht bij hoofdstuk 4 van de Handreiking. In hoofdstuk 4 worden geen grenswaarden gegeven voor het maximale geluidsniveau. In paragraaf 3.2 van de Handreiking worden grenswaarden gegeven voor maximale geluidsniveaus.

Bij het stellen van de geluidsvoorschriften kan worden gekozen uit drie omgevingstypen: 1. Landelijke omgeving, 2. Rustige woonwijk, weinig verkeer, 3. Woonwijk in de stad. De aard van de omgeving van de woningen in de directe omgeving van de inrichting komt het best overeen met "Rustige woonwijk, weinig verkeer". Bij deze woonomgeving wordt een richtwaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr, LT) aanbevolen van 45, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

Voor de maximale geluidsniveaus (LAm_{ax}) dient gestreefd te worden naar het voorkomen van waarden die meer dan 10 dB boven het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau zijn gelegen. Als grenswaarde voor de maximale geluidsniveaus (LAm_{ax}) geldt 70, 65 en 60 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

- *Toetsingskader indirecte hinder*

In het kader van de milieutoets dient aandacht te worden besteed aan het aspect van indirecte hinder ten gevolge van de inrichting. Als voorbeelden van dergelijke hinder kunnen worden genoemd: overlast welke gepaard gaat met het aan- en afrijden van gemotoriseerd verkeer.

De indirecte hinder als gevolg van het wegverkeer van en naar de inrichting wordt getoetst aan de circulaire 'Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer' van 29 februari 1996. De circulaire is bedoeld als een handreiking voor het bevoegd gezag voor de wijze waarop met dit aspect in het kader van de milieutoets kan worden omgegaan.

- *Milieugevolgen directe hinder*

De inrichting Harmes Pluimvee B.V. is gelegen aan het Van Echtenskanaal NZ 22 te Klazienaveen. De inrichting bevindt zich net buiten de bebouwde kom van Klazienaveen in een lintbebouwing. Bij de vergunningaanvraag is het akoestisch onderzoek van Adviesbureau De Haan B.V. met kenmerk AH.2015.0715.00.R001, Versie 01 van 9 november 2015 toegevoegd. In het rapport is de geluidsbelasting vanwege de inrichting op de nabijgelegen woningen berekend.

In het akoestisch onderzoek zijn vier representatieve en twee incidentele bedrijfssituaties onderzocht. Tot een representatieve bedrijfssituatie worden de activiteiten beschouwd die op meer dan 12 dagen per jaar kunnen voorkomen. Incidentele bedrijfssituaties betreffen bedrijfssituaties die op maximaal 12 dagen per jaar kunnen voorkomen. De incidentele bedrijfssituaties, waarvoor meer geluidruimte nodig is, betreffen het 7 keer per jaar afvoeren van vleeskuikens in de nacht- en aansluitende dagperiode, en 5 keer per jaar het lossen van graan bij de graansilo's.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de maatgevende representatieve bedrijfssituatie op de nabijgelegen woningen het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ten hoogste 33, 34 en 33 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode bedraagt. Aan de richtwaarden, voor een "rustige woonwijk, weinig verkeer", van 45, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode wordt voldaan.

Voor incidentele bedrijfssituaties, dat wil zeggen situaties die slechts een beperkt aantal dagen per jaar optreden, kunnen op grond van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening ruimere grenswaarden worden gesteld. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau, als gevolg van de maatgevende incidentele bedrijfssituatie, op de nabijgelegen woningen niet hoger is dan 34, 34 en 33 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode bedraagt. Ook in deze situatie wordt voldaan aan de richtwaarden, voor een "rustige woonwijk, weinig verkeer", van 45, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

De waarden voor het maximale geluidsniveau ('piekgeluidsniveau') (L_{Amax}) worden voornamelijk veroorzaakt door laad- en losactiviteiten en optrekkende vrachtauto's. Deze zijn inherent aan de bedrijfsvoering. Op de woningen in de directe omgeving bedragen de maximale geluidsniveaus ten hoogste 48, 49 en 48 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Hiermee worden de streefwaarden overschreden, maar wordt voldaan aan de grenswaarden van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening.

Overschrijding van de streefwaarden is acceptabel omdat in alle redelijkheid geen maatregelen meer te nemen zijn om de maximale geluidsniveaus te verminderen.

- *Milieugevolgen ten gevolge van indirecte hinder*

In het bij deze vergunning gevoegde akoestisch onderzoek is de geluidsbelasting ten gevolge van het verkeer naar en van de inrichting bepaald. Uit de rekenresultaten blijkt dat de geluidsbelasting ten gevolge van het verkeer naar en van de inrichting op woningen ten hoogste 53 dB(A) etmaalwaarde bedraagt. Hiermee wordt de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) weliswaar overschreden maar wordt wel voldaan aan de grenswaarde van 65 dB(A).

Indien een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde niet te voorkomen is kan, mits gemotiveerd, een ontheffing tot maximaal 65 dB(A) worden overwogen als een binnenniveau in de betrokken woningen van 35 dB(A) etmaalwaarde kan worden gegarandeerd. De niveaus worden voornamelijk veroorzaakt door vrachtauto's van derden. Deze zijn inherent aan de bedrijfsvoering en geluidreducerende maatregelen zijn niet realistisch. De geluidwering van de woningen zal ten minste 20 dB(A) bedragen zodat met een geluidbelasting van 53 dB(A) het binnenniveau niet meer dan 33 dB(A) zal bedragen. Een binnenniveau van 35 dB(A) kan dan ook worden gegarandeerd.

- *Opgenomen voorschriften*

Om geluidshinder ten gevolge van de inrichting te voorkomen dan wel te beperken, zijn geluidsvoorschriften in de vergunning opgenomen. De in de geluidsvoorschriften opgenomen geluidsnormen zijn gebaseerd op het akoestisch onderzoek van Adviesbureau De Haan B.V. met kenmerk AH.2015.0715.00.R001, Versie 01 van 9 november 2015. Voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau is aansluiting gezocht bij de richtwaarde van de omgeving. Omdat ook de activiteiten in de incidentele bedrijfssituaties niet hoger zijn dan deze richtwaarden, zijn hiervoor geen aparte voorschriften opgenomen. Voor de maximale geluidsniveaus wordt 60 dB(A) gehanteerd. Voor de indirecte hinder zijn geen specifieke voorschriften opgenomen.

Trillingen

Gezien de aard van de activiteiten en de afstand tot de dichtstbijzijnde trillingsgevoelige bestemmingen is trillingshinder niet te verwachten. Een onderzoek naar trillingen achten wij daarom niet nodig. Ook achten wij het daarom niet nodig hierover voorschriften op te nemen.

Lucht

- *Uitstoot van fijnstof (PM₁₀)*

Voor de beoordeling van het aspect luchtkwaliteit is per 15 november 2007 hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer gewijzigd (Staatsblad 2007, nr. 434). De wijze van berekening van de concentraties luchtverontreinigende stoffen is vastgelegd in de "Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007", welke in werking is getreden op 8 november 2007. Eind 2008 is een aanpassing van genoemde Regeling van kracht geworden. Voor de veehouderij zijn thans voor een aantal diersoorten en stalsystemen emissiefactoren beschikbaar. Deze zijn gekoppeld aan de diercodes zoals vermeld in de Regeling ammoniak en veehouderij. In bijlage 2 van de Wet milieubeheer zijn grenswaarden opgenomen zoals bedoeld in artikel 4.9 en 5.2 van deze wet. Voor veehouderijen is vooral de emissie van fijnstof (PM₁₀) relevant. Voor zwevende deeltjes (PM₁₀) zijn in paragraaf 4 van deze bijlage de volgende normen opgenomen; een jaargemiddelde achtergrondconcentratie van maximaal 40 microgram per m³ en een 24-uursconcentratie van 50 microgram per m³ welke maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden.

Naast de emissie van fijnstof (PM₁₀) is voor stallen bij een veehouderijbedrijf ook fijnstof (PM_{2,5}) van belang. Door middel van fijnstofberekening ISL3a kan worden aangetoond hoe hoog de concentratie fijnstof is. ISL3a biedt niet de mogelijkheid om PM_{2,5} te berekenen. De grenswaarde voor de jaargemiddelde PM_{2,5}-concentratie is 25 microgram per m³. Er is een indicatieve waarde voor de jaargemiddelde PM_{2,5}-concentratie van 20 microgram per m³ vanaf 2020. Voor de PM_{2,5} is geen maximaal aantal overschrijdingsdagen vastgesteld.

- *Berekening luchtkwaliteit*

Voor de onderhavige inrichting is een ISL3a-berekening uitgevoerd om de verspreiding van fijnstof (PM₁₀) inzichtelijk te maken. Uit de berekening blijkt dat ter plaatse van de omliggende woningen van derden ruimschoots aan de geldende grenswaarde van 40 microgram per m³ wordt voldaan. De concentratie fijnstof (PM₁₀) ter plaatse van de omliggende woningen bedraagt maximaal 21 microgram per m³. Het aantal overschrijdingen bedraagt maximaal 7,6 dagen per jaar. De concentratie fijnstof (PM₁₀) valt binnen de normen voor luchtkwaliteit uit de Wet milieubeheer.

In de PM₁₀-concentratie zit het aandeel PM_{2,5}-concentratie verdisconteerd. De PM_{2,5}-concentratie is immers de kleine fractie van de berekende totale PM₁₀-concentratie. De PM_{2,5}-factor (gram per dierplaats per jaar) bij agrarische bronnen bedraagt (maximaal) slechts 20% van de PM₁₀-factor. Nu de berekende totale PM₁₀-concentratie op alle beoordelingspunten voldoet en de PM_{2,5}-concentratie slechts een kleine fractie (maximaal 20%) van de berekende totale PM₁₀-concentratie is, zal de totale PM_{2,5}-concentratie ter hoogte van de beoordelingslocaties voor alle scenario's aanmerkelijk lager dan 25 microgram per m³ blijven. Daarmee wordt voldaan aan de norm voor PM_{2,5}.

- *Besluit emissiearme huisvesting*

Op 1 augustus 2015 is het Besluit emissiearme huisvesting in werking getreden. Naast de maximale emissiewaarde voor ammoniak is er ook een maximale emissiewaarde opgenomen voor fijnstof (PM₁₀). Deze maximale emissiewaarde geldt voor dierenverblijven die zijn opgericht op of na 1 juli 2015. De maximale emissiewaarde van fijnstof voor vleeskuikens bedraagt 16 gram PM₁₀/dierplaats/jaar. De nieuw te bouwen stallen moeten voldoen aan de maximale emissie waarde voor PM₁₀; voor de overige stallen geldt geen maximale emissiewaarde. Met uitzondering van stal E zijn alle stallen voorzien van een emissie reducerend systeem voor PM₁₀. Deze techniek bestaat uit een 'warmtewisselaar', welke als additioneel stalsysteem is erkend onder BWL2012.03.V2 (E7.5) en 2011.02.V4 (Rav. E7.6). Indien geen reducerende techniek wordt toegepast bedraagt de uitstoot van fijnstof (PM₁₀) 22 gram PM₁₀/dierplaats/jaar. Het toegepaste systeem reduceert de uitstoot van PM₁₀ met 31 % waardoor de

werkelijke uitstoot van fijnstof wordt beperkt tot 15,2 gram PM₁₀/dierplaats/jaar in stallen B, C en D (BWL2012.03.V2). In de stallen F en G bedraagt de emissie 19 gram PM₁₀/dierplaats/jaar.

- *Verbrandingsgassen van stookinstallaties*

Uit de aanvraag blijkt dat binnen de inrichting diverse stookinstallaties (met nominaal vermogen van kleiner dan 400 kilowatt) aanwezig zijn.

Gasgestookte ketelinstallatie

In afdeling 3.2. van het Activiteitenbesluit en paragraaf 3.2.1 van de Activiteitenregeling zijn de eisen met betrekking tot periodieke keuring en onderhoud van gasgestookte ketelinstallaties opgenomen. De geldende emissie-eisen met betrekking tot de aangevraagde cv-installaties staan vermeld in het Besluit typekeuring verwarmingstoestellen. Met bovengenoemde bepalingen over periodiek keuren en onderhouden van stookinstallaties op veilig functioneren, optimale verbranding en energiezuinigheid worden de risico's op luchtverontreiniging (CO, NO_x, SO₂, fijnstof en C_xH_y), explosiegevaar en energieverspilling beperkt en de bescherming van het milieu en gezondheid verbeterd.

Mestverbrandingsinstallatie

Ten aanzien van de daadwerkelijke verbranding van de mest is de Verordening dierlijke bijproducten van 21 oktober 2009 (Verordening EG 1096/2009) van toepassing met de bijbehorende Uitvoeringsverordening EU 142/2011 en EU 592/2014. Deze verordeningen gaan over handelingen met dierlijke bijproducten en de wijze waarop deze verwerkt mogen worden. De regeling gaat specifiek in op de verbranding van kippenmest op boerderijschaal. Er is expliciet geregeld dat voor de verbranding een erkenning moet worden gevraagd bij de "bevoegde autoriteit". In Nederland is de uitvoering van de Verordening dierlijke bijproducten neergelegd bij de Nederlandse voedsel en warenautoriteit (NVWA). Harnes Pluimvee BV heeft op 14 april 2016 de nodige erkenning ontvangen.

Bijzonder aan de uitvoeringsverordeningen EU 592/2014 is dat in deze verordening emissiewaarden zijn opgenomen voor het onderdeel lucht. Deze worden genoemd in de tabel behorend bij Bijlage 1 hoofdstuk V, onderdeel B, voorschrift 4 lid 4 onder a van de Eu-verordening en betreffen de volgende waarden;

- Zwaveloxiden 50 mg/Nm³
- Stikstofoxiden 200 mg/Nm³
- Stofdeeltjes (totaal stof) 10 mg/Nm³

Deze waarden zijn zeer vergelijkbaar met de emissiewaarden voor de verbranding van biomassa zoals deze zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit. Desondanks is geen sprake van de verbranding van biomassa zoals bedoeld in het Activiteitenbesluit. Daarom zijn in deze vergunning voorschriften opgenomen. Deze sluiten zoveel mogelijk aan bij het Activiteitenbesluit, echter nemen wij de bovenstaande emissiegrenswaarden over in deze vergunning.

- *Monitoring*

Onderdeel van de uitvoeringsverordening Eu142/2011 en Eu 592/2014 betreft de monitoring van de voornoemde emissies. Onderdeel b van voorschrift 4 lid 4 van de Eu verordening Eu 592/2014 is de verplichting om jaarlijks metingen te verrichten die voldoen aan de daarvoor geldende CEN-normen dan wel daarmee vergelijkbare nationale normen. In Nederland zijn daarvoor de volgende normen van toepassing;

- stikstofoxiden (NO_x): NEN-EN 14792;
- zwaveldioxide (SO₂): NEN-EN 14791;
- totaal stof: NEN-EN 13284-1 of NEN-EN 13284-2;

- monsternamen betreffende de onder a genoemde stoffen: NEN-EN 15259.

Daarnaast geldt dat indien nageschakelde, secundaire, technieken worden ingezet om aan de emissiewaarden te voldoen continu gemonitord moeten worden op de juiste werking.

- *Voorschriften*

Ten aanzien van het voorkomen van emissies naar de lucht is de Eu uitvoeringsverordening 142/2011 en 592/2014 rechtstreeks van toepassing. In deze vergunning zijn geen aanvullende voorschriften opgenomen.

Lozingenbesluit open teelt en veehouderij (LOTV)

Op 23 mei 2007 is het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij (LOTV) in werking getreden. Het LOTV is gebaseerd op de Waterwet en de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

Het besluit is van toepassing op het lozen ten gevolge van agrarische activiteiten in oppervlaktewater. Uit de aanvraag blijkt dat er hemelwater afkomstig van de daken en verhard terrein op het oppervlaktewater (sloot) wordt geloosd.

Het LOTV is per 1 januari 2013 eveneens geïntegreerd in het Activiteitenbesluit. De betreffende voorschriften van het Activiteitenbesluit met betrekking tot het onderdeel Lozingen gelden van rechtswege. Dit houdt in dat er geen voorafgaande beschikking van het bevoegd gezag voor nodig is. Het bedrijf dient aan de voorschriften te voldoen ongeacht wat verder in deze vergunning is opgenomen.

Opslag mest

De pluimveemest wordt gedurende de mestronde opgeslagen binnen de aanwezige stallen. Aan het einde van de mestronde wordt deze verwijderd uit de stallen en wordt het opgeslagen in gebouw I in afwachting van verdere behandeling. De opslag vindt plaats in twee containers met een totale hoeveelheid van 500 m³. Omdat de mest wordt opgeslagen in een gesloten gebouw in containers achten wij deze opslag BBT.

Duurzaamheid

- *Energie*

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect zuinig omgaan met energie. Tussen het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en sectoren van het bedrijfsleven zijn afspraken gemaakt met betrekking tot energie verantwoord ondernemen. In dit verband zijn meerjarenafspraken energiebesparing (verder MJA) gesloten. Deze inrichting behoort niet tot een brancheorganisatie of concern waarmee een Meerjarenafspraak energie-efficiency is afgesloten.

Om vast te stellen of het energieverbruik van de inrichting relevant is, hebben wij aansluiting gezocht bij het Activiteitenbesluit. Het aspect energie is volgens het Activiteitenbesluit niet relevant, indien het jaarlijkse energieverbruik kleiner is dan 50.000 kWh elektriciteit en/of 25.000 m³ gas. Voor bedrijven met een jaarverbruik tussen de 50.000 en 200.000 kWh elektriciteit en/of 25.000 en 75.000 m³ gas geldt de verplichting om alle energiebesparende maatregelen uit te voeren die een terugverdientijd hebben van 5 jaar en korter. Voor bedrijven met een jaarverbruik groter dan 200.000 kWh elektriciteit of 75.000 m³ gas geldt de verplichting om alle energiebesparende maatregelen uit te voeren die een terugverdientijd hebben van 5 jaar en korter. Bovendien kan het bevoegd gezag de uitvoering van een energiebesparingsonderzoek opleggen.

Het energieverbruik bedraagt volgens de opgaaf in de aanvraag om omgevingsvergunning minder dan 25.000 m³ gas, te weten 0 m³ gas, omdat voor de verwarming uitsluitend gebruik wordt gemaakt van de verbrandingsinstallatie van kippenmest. Het elektriciteitsgebruik bedraagt volgens opgaaf 300.000 kWh. Het daadwerkelijke energieverbruik zal worden geregistreerd.

Omdat de inrichting moet voldoen aan de IPPC-richtlijn, moet deze de best beschikbare technieken toepassen. De aanvrager heeft er voor gekozen een stalsysteem te installeren met wamtwisselaars en ventilatoren. Een dergelijk systeem kenmerkt zich door een relatief laag energieverbruik. Desondanks wordt dit huisvestingssysteem aangemerkt als best beschikbare techniek voor deze inrichting. Verder zijn reeds energiebesparende maatregelen getroffen overeenkomstig de stand der techniek voor pluimveehouderijen. Hierom is afgezien van het opleggen van een energiebesparingsonderzoek. Wel is in de voorschriften een meet- en registratieverplichting opgenomen.

- *Water*

Bij een waterverbruik van meer dan 5.000 m³ vinden wij het redelijk te beoordelen of een waterbesparingsonderzoek gewenst is. Onderhavige inrichting verbruikt meer water dan genoemde ondergrens. In de aanvraag wordt een waterverbruik vermeld van 11.500 m³. Het water wordt gebruikt voor drinkwater en het schoonmaken van de stallen en installaties. De drinkwaterleidingen worden

periodiek gecontroleerd op lekkages en bij het schoonmaken van de stallen wordt gebruik gemaakt van een hogedrukreiniger. Op deze wijze wordt het water verbruik zoveel mogelijk beperkt. Behalve een registratieverplichting zijn geen verdere voorschriften opgenomen.

- *Milieuzorg*

Teneinde het zorgvuldig omgaan met water, energie en grondstoffen te bevorderen, zijn in de voorschriften registratieverplichtingen opgenomen. Deze registraties en overige milieurelevante zaken moeten in een apart milieulogboek worden bijgehouden en opgeslagen. Daarnaast zijn enkele voorschriften geformuleerd met betrekking tot het gebruik van energie- en waterbesparende maatregelen.

Nazorg

Teneinde een zorgvuldige gang van zaken bij bedrijfsbeëindiging te waarborgen, zijn voorschriften opgenomen betreffende de dan te verrichten handelingen.

Overige aspecten

Toekomstige situatie

Er zijn redelijkerwijs geen ontwikkelingen te verwachten ten aanzien van de inrichting of ten aanzien van de omgeving, die voor de beoordeling van belang zijn.

Bijlage 3 - Voorschriften voor het onderdeel milieu
Omgevingsvergunning zaak 65381-2016

Artikel I.

RUD Drenthe
Team Vergunningen

Artikel II.

VOORSCHRIFTEN BIJ

OMGEVINGSVERGUNNING

Artikel III.

Artikel IV.

Datum aanvraag (ontvangst)... : 27 juli 2016

Aanvrager : Harmes Pluimvee BV

Naam inrichting..... : Harmes Pluimvee BV

Adres inrichting : Van Echtenkanaal NZ 22

Postcode + vestigingsplaats... : 7891 TL KLAZIENAVEEN

1. ALGEMEEN

- 1.1. Het aanvraagformulier voor deze vergunning en de daarbij behorende tekeningen en overige bijlagen maken deel uit van deze vergunning.
- 1.2. De inrichting moet in overeenstemming zijn met de bij de vergunning behorende gegevens en tekeningen.
- 1.3. De vergunninghouder is verplicht de in de inrichting werkzame personen te instrueren over de voor hen van toepassing zijnde voorschriften van deze vergunning.
- 1.4. De gehele inrichting, inclusief het buitenterrein, moet schoon en ordelijk worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.
- 1.5. Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ander ongedierte moet worden voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, moet doelmatige bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden. Een omschrijving van de uitgevoerde bestrijdingsmaatregelen en de data waarop deze hebben plaatsgevonden, moet worden vastgelegd in het milieulogboek zoals genoemd in voorschrift 8.2.
- 1.6. In de inrichting moet tijdens de werktijden altijd ten minste één verantwoordelijk persoon aanwezig zijn, die ter zake kundig is en bekend is met de bestaande veiligheidsmaatregelen en de voorschriften zoals opgenomen in deze beschikking, om in geval van een onveilige situatie direct de vereiste maatregelen te treffen.
- 1.7. Bij het vullen van voedersilo's moet stofverspreiding worden voorkomen door het via de ontluchting ontwijkende stof op doeltreffende wijze op te vangen, bijvoorbeeld door middel van een doekenfilter of een gelijkwaardige voorziening.

2. GELUID

- 2.1. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties en door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten in alle bedrijfssituaties, mag ter plaatse van de beoordelingspunten, zoals vastgelegd in het aan deze vergunning verbonden akoestisch rapport van Adviesbureau De Haan B.V. met kenmerk AH.2015.0715.00.R001, Versie 01 van 9 november 2015 niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt	Hoogte	van 07.00 tot 19.00 uur	van 19.00 tot 23.00 uur	van 23.00 tot 07.00 uur
Langestraat 17	1,5/5	45	40	35
Van Echtenskanaal NZ 30	1,5/5	45	40	35
Van Echtenskanaal NZ 12	1,5/5	45	40	35
Verl. Bladderswijk WZ 11	1,5/5	45	40	35
	meters			

- 2.2. Het maximale geluidniveau (LMax) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, en door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten in alle bedrijfssituaties, mag ter plaatse van de beoordelingspunten, zoals vastgelegd in het aan deze vergunning verbonden akoestisch rapport van Adviesbureau De Haan B.V. met kenmerk AH.2015.0715.00.R001, Versie 01 van 9 november 2015 niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt	Hoogte	van 07.00 tot 19.00 uur	van 19.00 tot 23.00 uur	van 23.00 tot 07.00 uur
Langestraat 17	1,5/5	60	60	60
Van Echtenskanaal NZ 30	1,5/5	60	60	60
Van Echtenskanaal NZ 12	1,5/5	60	60	60
Verl. Bladderswijk WZ 11	1,5/5	60	60	60
	meters			

- 2.3 Geluidmetingen en -berekeningen en de beoordeling van de resultaten ervan moeten worden uitgevoerd volgens de richtlijnen aangegeven in de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", uitgave 1999.

3. AFVALSTOFFEN

- 3.1. Het bewaren en het afvoeren van afvalstoffen moet op ordelijke en nette wijze geschieden. Van afvalstoffen afkomstige geur mag zich niet buiten de inrichting kunnen verspreiden.
- 3.2. Het bewaren en afvoeren van afvalstoffen moet zodanig geschieden dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden.
- 3.3. Het in de inrichting vrijkomende bedrijfsafval moet worden bewaard in doelmatige, goed gesloten afvalcontainers. Indien in de afvalcontainers brandbare afvalstoffen worden opgeslagen moet de container zijn vervaardigd van onbrandbaar materiaal.
- 3.4. Gevaarlijke afvalstoffen moeten worden opgeslagen conform de opslageisen voor de stoffen waaruit zij zijn ontstaan.
- 3.5. Gevaarlijke afvalstoffen moeten zo vaak als nodig en ten minste eenmaal per jaar uit de inrichting worden afgevoerd.
- 3.6. De verpakking of de ruimte waarin kadavers worden bewaard moet regelmatig worden schoongemaakt en ontsmet, om stankverspreiding te voorkomen.

4. WERKPLAATS

- 4.1. Een werkplaats moet zodanig zijn geventileerd dat ter voorkoming van brand- of explosiegevaar voldoende ventilatie is gewaarborgd om gassen of dampen die ontstaan bij lekkage of werkzaamheden, af te voeren.

5. HET HOUDEN VAN DIEREN

- 5.1. In de inrichting mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren aanwezig zijn:

Diersoort	Stal systeem	stal nr.	Aantal
Vleeskuikens (BWL2010.13.V5 + BWL 2011.02.V2)	E5.11 + E7.6	B	31.000
Vleeskuikens (BWL2010.13.V5 + BWL 2011.02.V2)	E5.11 + E7.6	C	31.000
Vleeskuikens (BWL2010.13.V5 + BWL 2011.02.V2)	E5.11 + E7.7	D	30.000
Vleeskuikens (BWL2011.11.V2)	E5.5	E	33.500
Vleeskuikens (BWL2010.13.V5 + BWL 2011.02.V2)	E5.11 + E7.6	F	61.500
Vleeskuikens (BWL2010.13.V5 + BWL 2011.02.V2)	E5.11 + E7.6	G	61.500

- 5.2. Het voer moet worden bewaard in uitsluitend voor dit doel gebezigde bewaarplaatsen, die rat- en muiswerend zijn ingericht.

6. GEUR

Geuremissie en geurimmissie

- 6.1.1 De geuremissie uit de mestdroger met nageschakelde luchtwasser mag tijdens productieuren niet meer bedragen dan 7×10^6 ouE per uur bij een hedonische waarde $H-2 > 5,0$ ouE/m³ of 2×10^6 ouE per uur bij een hedonische waarde $H-2 < 5,0$ ouE/m³.
- 6.1.2 De geuremissie uit de schoorsteen mestverbranding mag tijdens productieuren niet meer bedragen dan 9×10^6 ouE per uur of 27×10^6 ouE per uur als gelijktijdig aan deze emissie een hedonische waarde wordt gemeten waarbij $H-1 > 2,0$ ouE/m³ en $H-2 > 5,0$ ouE/m³.
- 6.1.3 Buiten productie-uren mag er uit de in 6.1.1. en 6.1.2 bedoelde emissiepunten van de mestverwerkingsinstallaties geen geuremissie zijn.

- 6.1.4 De voor verspreiding van de restemissies van belang zijnde condities van de in 6.1.1. en 6.1.2 bedoelde emissiepunten als luchtsnelheid (verticaal omhoog) en temperatuur, dient ten minste te voldoen aan hetgeen daarover is vermeld in het geurrapport "Geurrapport Mestverwerking Harmes Pluimvee BV", Buro Blauw rapport BL2017.8411.01-VO1 van 8 maart 2017.
- 6.1.5 Diffuus vrijkomende geur bij de bedrijfsgebouwen, -terreinen en installaties van de mestdroger en de mestverbranding moet tot een minimum beperkt worden. Diffuse geurbronnen van de mestdroger en de mestverbranding mogen niet buiten de bedrijfsgrens waarneembaar zijn.

Onderzoek geur

- 6.1.6 De werkelijke geuremissie en –immissie van de Mestverwerkingsinstallaties dient binnen een half jaar na verlenen van deze beschikking eenmalig met een geuronderzoek onder representatieve bedrijfsomstandigheden te worden bepaald. Dit geuronderzoek dient ten minste een combinatie te zijn van emissiemetingen en verspreidingsberekeningen en zowel de geuremissies als de hedonische waarde(n) ervan in beeld te brengen,. Indien relevant, dient ook een klachtenanalyse onderdeel van het onderzoek uit te maken. Het onderzoek moet door een onafhankelijk bureau worden uitgevoerd conform de dan geldende uitgave van het document "Nederlandse technische afspraak NTA 9065 Meten en rekenen geur".
- 6.1.7 Het bevoegd gezag dient uiterlijk 1 maand voorafgaande aan de uitvoering van dit onderzoek goedkeuring te hebben verleend aan de opzet en het onderzoeksplan voor het in voorschrift 6.2.1 bedoelde onderzoek, met daarin ten minste informatie over de te betrekken geuremissiepunten / geurbronnen, het meten of berekenen van geurconcentraties en hedonische waarden, de te hanteren meetmethoden, het aantal deelmetingen en monsternemingsduur, de bedrijfscondities waaronder wordt gemeten, de verwachte meetonzekerheden, de wijze van verspreidingsberekeningen, de uitvoerende instantie en de datum van uitvoering.
- 6.1.8 De resultaten van het in voorschrift 6.2.1 bedoelde geuronderzoek dienen uiterlijk binnen 2 maanden na uitvoering van het onderzoek aan het bevoegd gezag in concept te worden gerapporteerd en ter bespreking voorgelegd.
- 6.1.9 Indien het onder 6.2.1 bedoelde geuronderzoek is uitgevoerd bij een productieomvang van één van beide installaties van minder dan 80% van de vergunde capaciteit, dan dient dit geuronderzoek bij de betreffende installatie(s) te worden herhaald binnen twee maanden na het moment dat de productieomvang meer dan 80% is gaan bedragen.

Maatregelen geur

- 6.1.10 Voorzieningen en maatregelen ter minimalisatie van de luchtmissies in z'n algemeenheid en de geuremissie in het bijzonder, moeten voor de goede werking ervan onder optimale condities in bedrijf worden gehouden en zo vaak als voor een goede werking noodzakelijk is worden vervangen of gereinigd.
- 6.1.11 Van het onderhoud en de inspectie moet verslag worden gelegd in een logboek dat ter plaatse altijd voor de toezichthouder ter inzage beschikbaar moet zijn.
- 6.1.12 Een optimale verspreiding van de restemissies van het emissiepunt Mestdroger en het emissiepunt Mestverbranding dient te worden gewaarborgd. Er mogen zonder schriftelijk toestemming van het bevoegd gezag daarvoor geen objecten van enige aard worden geplaatst die de vrije uitstroom en verspreiding uit beide emissiepunten negatief kunnen beïnvloeden.

Monitoring geursituatie en aanpak bij hinder

- 6.1.13 Vergunninghouder moet beschikken over procedures om onder normale bedrijfsomstandigheden de mate van geuremissie en de wijze van geurverspreiding uit de reguliere geur-emissiepunten kwalitatief te monitoren. Binnen 3 maanden na inwerkingtreding van dit besluit moet, met betrekking tot de in 6.1 genoemde aspecten, een controleplan Geur ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Het is verplicht dit controleplan geur te laten aansluiten op het geurbeheersplan voor de pluimvee-activiteiten van Harmes Pluimvee BV
- 6.1.14 Vergunninghoudster kan verplicht worden een geuronderzoek uit te voeren als door het bevoegd gezag, op basis van door het bevoegd gezag gevalideerde geurklachten, wordt geconstateerd dat er sprake is van structurele - niet aan storingen of andere onvoorziene gebeurtenissen gerelateerde - geurhinder als gevolg van het in werking hebben van de productie-unit. Dit onderzoek dient binnen een door het bevoegd gezag te bepalen termijn, door een onafhankelijk bureau en overeenkomstig de wijze vermeld in NTA 9065 "Meten en Rekenen Geur" te worden uitgevoerd.
- 6.1.15 Het geuronderzoek moet als resultaat hebben dat de oorzaak van de ondervonden hinder/overlast wordt vastgesteld. Het onderzoek dient tevens na te gaan of aan voorschrift 6.1 wordt dan wel kan worden voldaan. Het onderzoeksrapport dient in ieder geval de volgende gegevens te bevatten:
- een overzicht van en motivatie bij de onderzochte geuremissiepunten, geurbronnen en bedrijfsomstandigheden;
 - de geuremissies van de afzonderlijke bronnen in ouE /h en de op basis daarvan berekende geurconcentratie van de inrichting in de omgeving in ouE/m³, uur voor uur over de periode(n) met hinder en betrokken op de (fictieve) jaarsituatie als 98- en 99,9-percentielwaarde);
 - een beschrijving van de (technische en organisatorische) mogelijkheden en de effecten daarvan ter reductie van de geurbelasting indien uit de metingen of berekeningen blijkt dat de geconstateerde hinder reëel is toe te schrijven aan de productie-unit;
 - de geraamde investerings- en exploitatiekosten van de geurbelasting beperkende mogelijkheden.
- 6.1.16 Het bevoegd gezag dient minimaal 5 werkdagen voorafgaande aan de uitvoering in kennis te worden gesteld van de in het in voorschrift 6.4.2 bedoelde onderzoek te betrekken geuremissiepunten, geurbronnen en bedrijfsomstandigheden, de gehanteerde meetmethoden, de uitvoering van de monsterpunten, het aantal deelmetingen en monsternemingsduur, de standaard meetcondities, de meetonzekerheden, uitvoerende instantie en datum van uitvoering.
- 6.1.17 De rapportage van het in voorschrift 6.4.2 bedoelde geuronderzoek dient uiterlijk binnen 1 maand na uitvoering van het onderzoek te worden ingediend bij het bevoegd gezag.

7. LUCHT

emissiegrenswaarde

- 7.1 Het rookgas van de ketelinstallatie voor het verstoken van kippenmest mag de volgende emissiewaarden niet overschrijden;
- 50 mg/Nm³ voor zwaveloxiden (SO_x)
 - 200 mg/Nm³ voor stikstofoxiden (NO_x)
 - 10 mg/Nm³ stofdeeltjes (totaal stof)

Storing

- 7.2 Indien het rookgas vanwege een storing niet voldoet aan de emissiegrenswaarden bedoeld in voorschrift 7.1 wordt deze storing zo spoedig mogelijk opgelost en mag de installatie ten hoogste 120 achtereenvolgende uren na het optreden van de storing in gebruik blijven, met een maximum van 120 uur per kalenderjaar.
- 7.3 Indien een storing als bedoeld in voorschrift 7.2 niet binnen 120 uur op een zodanige wijze is opgeheven dat het rookgas van de stookinstallatie weer aan de van toepassing zijnde

emissiegrenswaarden voldoet, wordt de stookinstallatie door de drijver van de inrichting buiten bedrijf gesteld.

- 7.4 Indien een storing samenhangt met de brandstof die in een stookinstallatie wordt verstoekt mag gedurende het aantal uren, genoemd in het eerste lid, een andere brandstof worden gebruikt en blijven de emissiegrenswaarden, die gelden op grond van deze paragraaf, gedurende die uren onverkort van toepassing.

Rekenen en meten

- 7.5 Voor de berekening van de uitworp van rookgas door een stookinstallatie wordt de massaconcentratie van stikstofoxiden (NO_x), zwaveldioxide (SO₂) en totaal stof in het rookgas herleid op rookgas met een volumegehalte aan zuurstof van:

a. 6 procent, indien het een stookinstallatie met vaste brandstof betreft, of

b. 3 procent, indien het een stookinstallatie met een gasvormige of vloeibare brandstof betreft.

Voor de berekening van de uitworp van rookgas door een stookinstallatie, wordt de massaconcentratie aan stikstofoxiden (NO_x) in het rookgas berekend als massaconcentratie van stikstofdioxide.

- 7.6 De concentratie aan stikstofoxiden (NO_x), zwaveldioxide (SO₂) en totaal stof in het rookgas dat wordt uitgeworpen door de stookinstallatie, wordt door de drijver van de inrichting bepaald door een meting, waaronder tevens begrepen wordt de berekening, registratie en rapportage van de meting

- 7.9 De concentraties aan stikstofoxiden (NO_x), zwaveldioxide (SO₂) en totaal stof in het rookgas worden bepaald door representatieve metingen te verrichten. De bemonsteringen, analyses en metingen van de parameters die nodig zijn voor het bepalen van het voldoen aan de emissiegrenswaarden alsmede de andere metingen en berekeningen die zijn voorgeschreven, worden uitgevoerd volgens onderstaande normbladen:

a. emissiemeting:

1°. stikstofoxiden (NO_x): NEN-EN 14792;

2°. zwaveldioxide (SO₂): NEN-EN 14791;

4°. totaal stof: NEN-EN 13284-1 of NEN-EN 13284-2;

5°. zuurstof (O₂): NEN-EN 14789.

b. monsternamen betreffende de onder a genoemde stoffen: NEN-EN 15259.

- 7.11 Bij toepassing van de normbladen, bedoeld in voorschrift 7.9 onder a, worden de regels voor de meetlocatie, bedoeld in NEN-EN 15259 toegepast.

- 7.12 Het uitvoeren van afzonderlijke metingen, parallelmetingen en referentiemetingen geschiedt door een instantie die is geaccrediteerd door een accreditatie-instantie.

8. MILIEUZORG

Besparing van grondstoffen en voorkomen afvalstoffen

- 8.1. De in de inrichting vrijkomende afvalstoffen moeten met het oog op hergebruik zoveel mogelijk naar soort worden gescheiden, verzameld, bewaard en afgevoerd.

Milieulogboek

- 8.2. Er moet een milieulogboek worden bijgehouden, waarin vanaf het van kracht worden van deze vergunning ten minste de volgende zaken worden opgenomen;
- deze vergunning, evenals overige relevante (milieu-)vergunningen;
 - de resultaten van de in deze vergunning voorgeschreven keuringen en/of metingen en registraties;
 - de resultaten van de in deze vergunning voorgeschreven onderzoeken;
 - de bevindingen van alle inspecties die met betrekking tot de zorg voor het milieu van belang zijn;
 - datum, tijdstip en alle van belang zijnde gegevens (zoals tijdstip, tijdsduur, aard, hoeveelheid, oorzaak, plaats en windrichting) van voorgevallen incidenten die van invloed zijn op het milieu, met vermelding van de genomen maatregelen.
- 8.3. Het milieulogboek moet te allen tijde beschikbaar zijn voor inzage door een door het bevoegd gezag aangewezen toezichthoudend ambtenaar. Bewijsstukken en registraties dienen tenminste vijf jaar na verkrijging, voor het bevoegd gezag beschikbaar te worden gehouden.
- 8.4. Het energie en waterverbruik moet jaarlijks worden geregistreerd. Hiertoe moeten de volgende stromen worden geregistreerd:
- a. het elektriciteitsverbruik in kWh, het gasverbruik in m³
 - b. het waterverbruik in m³
- 8.5. De in voorschrift 8.4 bedoelde registraties moeten worden opgenomen in het milieulogboek zoals vermeld in voorschrift 8.2.

8. GEVAARLIJKE STOFFEN

- 8.1 De opslag van of werkzaamheden met gevaarlijke stoffen (waaronder ontsmettingsmiddelen en diergeneesmiddelen) geschieden overeenkomstig de aanwijzingen, waarschuwingen of gegevens op de verpakking en de etiketten of het bij de desbetreffende stoffen behorende veiligheidsinformatieblad.
- 8.2.1 De in voorschrift 8.1 genoemde gevaarlijke stoffen in verpakking mogen niet toebehoren aan verpakkingsgroep I zoals bedoeld in de PGS 15 (versie 1.0 van 2016). De maximale hoeveelheden gevaarlijke stoffen zoals genoemd in de aanvraag mogen niet worden overschreden.

9. NAZORG

- 9.1 Minimaal een maand voor het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten ten behoeve waarvan vergunning is verleend, doet de inrichtinghouder van het tijdstip waarop de activiteiten zullen worden beëindigd, melding aan het bevoegd gezag.
- 9.2 Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten wordt de inrichting of het betreffende inrichting gedeelte in een schone en ordelijke staat gebracht.
- 9.3 Installaties of onderdelen van installaties welke buiten bedrijf zijn gesteld, worden verwijderd tenzij deze in geen goede staat van onderhoud verkeren.
- 9.4 Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten worden machines en installaties en/of onderdelen, welke in een slechte staat van onderhoud verkeren en een bedreiging vormen voor het milieu, buiten werking gesteld.
- 9.5 Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten worden de in de inrichting aanwezige (gevaarlijke) afvalstoffen uit de inrichting of het betreffende inrichting gedeelte verwijderd.

BEGRIPPENLIJST

ADR

Accord européen relatif aux transport internationaux de marchandises dangereuses par route.

BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING

Fysieke voorziening die de kans op emissies of immissies van bodembedreigende stoffen reduceert.

CUR/PBV-AANBEVELING 44

Aanbeveling van de CUR/PBV-voorschriftencommissie "Beoordeling van vloeistofdichte voorzieningen", tweede herziene uitgave.

GELUIDSNIVEAU IN dB(A)

Het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de NEN 10651 en de door de Internationale Electrotechnische Commissie (IEC) ter zake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1979.

GEVAARLIJKE STOFFEN

Stoffen en voorwerpen, waarvan het vervoer volgens het ADR is verboden of slechts onder daarin opgenomen voorwaarden is toegestaan, dan wel stoffen, materialen en voorwerpen aangeduid in de IMDG-Code.

WIWA

Dienstverlenend centrum voor kwaliteitsbeheersing en onderzoek in de sectoren Drinkwater, Bouw en Milieu, Postbus 70, 2280 AB Rijswijk. Telefoon (070)4144400 telefax: (070) 4144420 internet: www.kiwa.nl

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU (LAr,LT)

Het gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse in de loop van een bepaalde periode optredende geluid, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de afzonderlijke geluidsbijdragen tijdens de verschillende bedrijfstoestanden van de inrichting, alsmede het karakter van het geluid (impulsachtig, tonaal, muziek) en variaties van het immissieniveau als gevolg van verschillende weersomstandigheden (meteocorrectie), vastgesteld overeenkomstig de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai, 1999" .

MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU (LAmx)

Maximaal geluidsniveau, gemeten in de meterstand "F" of "fast".

NEN

Een door het Nederlandse Normalisatie Instituut (NNI) uitgegeven norm. In deze beschikking wordt onder de genoemde norm verstaan de versie zoals deze ten tijde van het verlenen van deze vergunning, inclusief eventuele correctiebladen, van kracht is.

NEN-EN

Een door het Comité Européen de Normalisation opgestelde en door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) als Nederlandse norm aanvaarde en uitgegeven norm. In deze beschikking wordt onder de genoemde norm verstaan de versie zoals deze ten tijde van het verlenen van deze vergunning, inclusief eventuele correctiebladen, van kracht is.

NRB

Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten.

PGS

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen; richtlijnen voor opslag, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen, uitgegeven door de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen.

PGS 15

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15, Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, versie 1.0, september 2016

PGS 30

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 30, Vloeibare aardolieproducten, Buiten opslag in kleine installaties, uitgave december 2011.

REFERENTIE(GELUIDS)NIVEAU

De hoogste waarde van de onder a. en b. genoemde geluidsniveaus, bepaald overeenkomstig het "Besluit bepaling referentieniveau-periode" (Staatscourant 1982, nr. 162);

- a. het geluidsniveau, uitgedrukt in dB(A), dat gemeten over een bepaalde periode gedurende 95% van de tijd wordt overschreden, exclusief de bijdrage van de inrichting zelf;
- b. het optredende equivalente geluidsniveau (LAeq), veroorzaakt door wegverkeerbronnen, minus 10 dB(A), met dien verstande dat voor de nachtperiode van 23.00 tot 07.00 uur alleen wegverkeerbronnen in rekening mogen worden gebracht met een intensiteit van meer dan 500 motorvoertuigen gedurende die periode.

VLOEISTOFDICHTTE VOORZIENING

Fysieke voorziening in of direct op de bodem, niet zijnde een vloer, die waarborgt dat geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van die voorziening kan komen.

WONING

Een gebouw of deel van een gebouw dat voor bewoning gebruikt wordt of daartoe is bestemd.

Voor zover een DIN-, NVN-, NEN-, NEN-EN- of NEN-ISO-norm of richtlijn, waarnaar in een voorschrift verwezen wordt, betrekking heeft op de uitvoering van gebouwen, constructies, toestellen en apparaten, wordt bedoeld de voor de datum waarop deze vergunning van kracht is geworden, laatst uitgegeven norm of richtlijn met de daarop tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen, dan wel voorzover het op voornoemde datum reeds bestaande gebouwen, constructies, toestellen en apparaten betreft - de norm of richtlijn die bij de aanleg en/of installatie van die gebouwen, constructies, toestellen en apparaten is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

Adressen

NVN-, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-normen zijn te verkrijgen bij het NEN, Vlinderweg 6 te Delft, Postbus 5059, 2600 GB te Delft, tel. 015-2690390. (www.nen.nl)

CUR/PBV-Aanbeveling 44 is te verkrijgen bij Stichting civieltechnisch centrum uitvoering, research en regelgeving/Projectbureau Plan Bodembeschermende Voorzieningen, Postbus 420, 2800 AK Gouda, tel. 0182-540600, fax 0182-540601. (www.cur.nl)

PGS-richtlijnen zijn te downloaden van de website van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM). (www.vrom.nl), dossier Externe Veiligheid, Publicaties). De PGS-bladen zijn niet te bestellen.

Stichting Bouwresearch, Postbus 1819, 3000 BV ROTTERDAM, - telefoon 010- 4117276/4123528, Telefax 010-4130175.

BRL Richtlijnen (mbt bodembeheer) zijn te downloaden op de website van www.sikb.nl

Bijlage

Rechtsbeschermingmogelijkheden

A Zienswijze

Gedurende de in de desbetreffende kennisgeving genoemde termijn van 6 weken kan een ieder schriftelijk of mondeling zijn/haar zienswijze over het ontwerp naar voren brengen.

Uw schriftelijke zienswijze kunt u indienen bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen, Postbus 30.001, 7800 RA Emmen.

Voor het indienen van een mondelinge zienswijze kunt u contact opnemen met de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH). De mondelinge zienswijze wordt schriftelijk vastgelegd. Gezien de administratieve afwikkeling is het wenselijk om uw mondelinge zienswijze een week voor afloop van de termijn kenbaar te maken.

De naar voren gebrachte zienswijzen worden bij het besluit gevoegd en mede ter inzage gelegd.

Alleen als u nu uw zienswijze naar voren brengt kunt u, mits u tevens belanghebbende bent, in een later stadium in beroep gaan.

B Bezwaar

Belanghebbenden kunnen tegen een vergunning of een weigering binnen een termijn van 6 weken een schriftelijk en gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen, Postbus 30.001, 7800 RA Emmen. De bezwaartermijn begint op de dag na de datum van bekendmaking van het betreffende besluit.

Een bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht inclusief datum en nummer van het genomen besluit;
- de gronden (redenen) van het bezwaar;
- een vertaling van het bezwaarschrift als deze in een vreemde taal is gesteld en een vertaling voor een goede
- behandeling noodzakelijk is;

Als het bezwaarschrift niet voldoet aan deze eisen of te laat is ingediend, kan het bezwaar niet-ontvankelijk worden verklaard. Dit betekent dat het bestuursorgaan niet inhoudelijk op uw bezwaren hoeft in te gaan. Een onafhankelijke commissie zal uw bezwaarschrift behandelen en u horen. Deze commissie brengt na het horen een advies uit aan de het college van burgemeester en wethouders. Het college neemt de beslissing op uw bezwaarschrift.

C Beroep

Het beroep kan enkel worden ingesteld door belanghebbenden. Aldus kan degene die tijdig zijn/haar zienswijze bij het college van burgemeester en wethouders van gemeente Emmen naar voren heeft gebracht, evenals een belanghebbende aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij/zij geen zienswijze bij het college naar voren heeft gebracht, beroep instellen bij de Rechtbank Noord-Nederland, afdeling bestuursrecht.

Voor een beroepschrift gelden dezelfde minimumeisen als voor een bezwaarschrift (zie opsomming onder B). Voor de indiening van een beroep bent u griffierecht verschuldigd.

Het beroepschrift moet schriftelijk en gemotiveerd worden ingediend bij de Rechtbank Noord-Nederland, afdeling bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen.

D Voorlopige voorziening

Als u tegen een besluit bezwaar maakt of beroep instelt, heeft dit geen schorsende werking. De besluiten treden in werking op de dag waarop de bezwaar-/beroepstermijn begint, dan wel op de dag na afloop van de bezwaar-/beroepstermijn. Dit betekent dat het genomen besluit mag worden uitgevoerd zolang het college van burgemeester en wethouders op basis van het advies van de onafhankelijke commissie of de Rechtbank Noord-Nederland niet anders heeft beslist. Uitvoering van een besluit kan echter nadelig voor u zijn. Daarom kunt u, zolang er nog geen definitieve uitspraak over uw bezwaar of beroep is, bij afzonderlijke brief een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland, afdeling bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen. De werking van het besluit wordt dan opgeschort totdat op dit verzoek is beslist. Voor de indiening van een verzoek om een voorlopige voorziening bent u griffierecht verschuldigd. Indien sprake is van een van rechtswege verleende vergunning kan een verzoek om voorlopige voorziening worden ingediend om juist de opschortende werking van een bezwaarschrift te beëindigen.

E Inwerkingtreding

De hoofdregel is dat de vergunning, in werking treedt een dag na haar bekendmaking. Er is een aantal uitzonderingen op deze hoofdregel.

- 1 De omgevingsvergunning voor de activiteiten:
 - het 'uitvoeren van een werk';
 - het 'slopen van een bouwwerk';
 - het 'slopen van een bouwwerk in een beschermd stads- en dorpsgezicht';
 - het 'slopen van een monument';
 - het 'vellen van een houtopstand';
 - en die tot stand is gekomen via de reguliere procedure treedt pas in werking na afloop van de bezwaartermijn (ofwel zes weken na de bekendmaking).
- 2 De omgevingsvergunning die tot stand is gekomen met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure, treedt altijd in werking na afloop van de termijn voor het indienen van een beroepsschrift (ofwel zes weken na de dag waarop de terinzagelegging is aangevangen).
- 3 De omgevingsvergunning die van rechtswege is verleend, treedt pas in werking na afloop van de bezwaartermijn (ofwel zes weken na de bekendmaking) of, indien bezwaar is gemaakt, nadat op dit bezwaar is beslist.

Wanneer gedurende de genoemde termijnen bij de bevoegde rechter een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist. In het laatstgenoemde geval kan de vergunninghouder de voorzieningenrechter van de rechtbank verzoeken de opschorting op te heffen.